STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 08977

KAPRIZEN

Zusman Segalowitch

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אלע ווערק:

ז. סעגאלאוויטש

קאפריזען

לידער.

צווייטער באנד

פארלאג ח. בזשאזא

rinted in Poland
KAPRISY, Z. Segałowicza
Wyd. Ch. Brzoza, Warszawa.
Druk. „Hacefira", warszawa, Leszno 54.

אפּזאג

ווײַט איז די גרענעץ...

ווייט איז די גרענעץ,
מעכטיג באוואכט.
איך בין אנטלאָפען
שפּעט נאָך דער שלאַכט.

איבערגעקומען,
איבערגעקלערט;
איינס און דאָס זעלבע
הימעל צי ערד.

איך און די שטילקייט,
שטילקייט און איך.
אָפּגרונד פון שווייגען
נעם מיך צו זיך.

נאכט! גיב מיר גאָרנישט,
נעם גאָרנישט צו.
כ׳וויל אָפּזאָג פון לעבען,
זיסקייט פון רוה.

שטילער אָװענט.

שטילער אָװענט, שטיל דאָס טראַכטען, שטילע טריט.
טאָג און רױש האָב איך געלאָזען... איך בין מיד.
גערן װאָלט איך מיט׳ן װינטעל װאו אַװעק,
נאָר איך בלײב דאָ מיט די שטױבלעך אױפ׳ן װעג.

מײנע קײטען נעם איך לאַנגזאַם פון די פיס אַראָב.
און די בלײ־קרױן פאַלט אַרונטער פון מײן קאָפּ.
װי די פערדלעך נישט געבונדען אױפ׳ן גראָז
לאָז איך שװעבען די געדאַנקען אין דעם װינטעלס בלאָז.

װעלט, דו גרױסע! איך פאַרנעם דיך, איך באַהאַלט
דיר אין מײן פױסט,
איך פאַרגעס דיר און דערמאָן נישט, װאָס דו שאַפסט
און בלױסט.

דײנע שטראָף־רײד, װאָס דו פרעדיגסט פרעך אַזױ
און פרום —
מיר צוקאָפּענס ליגסטו, װעלטעל — ליג און שװײג
און שטום.

נאַכט נאָך רעגען.

גלאַנץ פון נאַכט און שפּיגלען,
רויש פון טויזענט טריט,
ווען אויף מידע פליגלען
פליט מיר נאָך מיין ליד.

זוך איך קלאַנגען, רוימען —
גיט מיר ווער א שטויס,
אַנשטאַט דאַן צו טרוימען,
ווער איך פּלוצלונג בייז.

קוק איך אויף די שאָטענס,
צו זיי לעבען אויך?
דורך די נאַסע דראָטען
צאַנקען שטערען בלייך.

איז א טיר נאָך אָפען?
וואַרט אויף מיר נאָך ווער?
שלאָפען ווילט זיך, שלאָפען
און נישט טראַכטען ווער.

אַ מיליאָן מיט מענשען.

אַ מיליאָן מיט מענשען
האָט די גרויסע שטאָט —
קיינער וועט ניִשט וויסען
אונזער קליינעם סוד.

זינדיג און פאַר׳חלש׳ט
ווערט דער טאָג פאַרברענט.
לאַנגזאַם צאַנקט דאָס פייער
אויף די גרויע ווענט.

אַלט איז שוין דער הימעל,
אַלט איז שוין די ערד,
אַלט איז גאָלד און זילבער,
ביקס און קויל און שווערד.

גיב דיין האַנט די קליינע,
גיב אַ לאַך דערביי,
גיב מיר דיינע ליפּען
און די וועלט איז ניי.

װער פֿון אײך?

װער פֿון אײך איז װען אַנטלאָפֿן
אין דער נאַכט פֿון זיך אַלײן?
שטומע שאָטענס אָנגעטראָפֿן
און דעם תּהום געװאָלט דערגײן?

ביז׳ן בלוט זיך אײַנגעביסען
און פֿאַרשאָלטען טאָג און נאַכט,
איבער ספקות און געװיסען,
װעגען שטאָלץ און װעגען מאַכט?

אַ געבױגענער, אַ בלאַסער —
װער פֿון אײך האָט שטילערהײט
פֿון דער בריק געקוקט אין װאַסער
און געצװײפֿעלט אױך אין טױט?

אין פעלד.

אלנאכט. עס רוט
די שפעטע וועלט,
ווי פרעמד, ווי גוט
עס איז אין פעלד.

דאָס פרישע היי
ליגט ברייט און פריי.
א פערדס-געשריי
גייהט ווילד פארביי.

ווייט מענש, ווייט שטאָט...
איך בין אליין,
עס קומט באלד גאָט
אהער צוגיין.

אין שווארצען פעלד
מיט גאָט ביינאנד,
אין נישט מיין וועלט,
אין נישט מיין לאנד.

ס'איז נישט מיין שפראך,
ס'איז נישט מיין וועג,
שוין טעג א סך
אָן גאָט אוועק...

איך פֿאַל צו דר'ערד
און האָרך דעם טאָל:
עס שפּאַנט אַ פערד
מיט ווידער־קול.

וואו־וואו? ווער־ווער?
איך בין אַליין.
צו פילט מיין טרער
דער קאַלטער שטיין!

וואָס טיפער.

וואָס טיפער ס׳ווערט מיין זוכען,
וואָס מער איך קען די מענשען,
אַלץ מערער ווילט זיך פלוכען
און ווייניגער אַלץ בענשען.

פאַר איינזאַמקייט און שטילקייט
בין איך זיך, גאָט, מתודה.
איר זענט נישט ווערט מיין שילטען,
מיין בענשען נישט אודאי.

איר האָט אַ גאַס מיט שטיינער,
מיין ליד וועט איר נישט הערען.
מיך דאכט, איך האָב נאָר איינער
געזען היינט פאַלען שטערען.

אין אונזער טעמפּל.

אין אונזער טעמפּעל קומען אָפטער אַלץ אריין פיגליאַרען
מיט קונצען־מאַכעריי און מיט געשריי.
זיי קרומען זיך פּאַיאַציש, זיי ברעכען זיך און נאַרען,
דער עולם גייט זיי נאָך, דער עולם גייט מיט זיי.

זיי שרייען הויך און אומעטום, זיי ווילען שטענדיג
איבערצייגען,
אַז זיי אַליין זענען בערופען און געבענשט פון גאָט:
די נאָכקרימערס! וואָס פרעמד איז זיי די הייליגקייט
פון שווייגען,
וואָס קאָנען שטאָלץ נישט זיין מיט זיך אין שכינה־סוד.

דער לעצטער פון פּאַרנאַס באַהאַלט זיך אין זיין טאָגע
און גנב'עט זיך אַראָפּ אין שאָטען און אין נאַכט.
זשאָנגלערען! זאָל אייך וואויל בעקומען אייער חגא,
איר לעבט אַליין זיך אָפּ אין אייער פאַלשער מאַכט.

איך נישטיגער, שטויביגער.

איך נישטיגער, שטויביגער,
הייליג אין גלי,
איך גלויביג נישט־גלויביגער,
פאַל אויף די קני.

צום וואָלקען, וואָס ווייטליך
דעם הימעל פאַרשטעלט,
צום דייטליך, נישט־דייטליכען
גאָט פון דער וועלט.

קיין רייכקייטען בעט איך נישט,
כבוד נישט, מאַכט,
אין אייביגען רעטניש
פון טאָג און פון נאַכט.

נאָר תפלות באַשיידענע
דיר אין מיין ליד,
נאָר תפלות באַשיידענע
דיר אין מיין ליד.

כ'האָב געזעהן.

כ'האָב געזעהן א מחנה ווייסע פייגל
אין א האלבען קאראהאָד.
אין א וואָלקען זענען זיי אריינגעשוואומען
און צוריק ארויס מיט דורכגעשטראלטע פליגלען
איבער פעלדער-וועלדער, איבער שטאָט...

און פליט מען שוין, אָהאָ!
ווי ווייט מען קאָן דערפליען...

•

איך האָב געזען א גריבלעניש פון ווערעם,
געזען זיי אינדערפרי,
בייטאָג, פארנאכט... אך, איינער צוגעקלעפט צום צווייטען
אלץ אויף דעם זעלבען פלאץ געקראָכען,
ווי קנעכט, וואָס קריכען אויף די קניען.
און אז מען קריכט...
יאָ, יאָ! אומשטיינס געזאָגט,
ווי ווייט מען קאָן דערקריכען...

אונטער די וועלדער.

הינטער די וועלדער
ציטערן בליצען
גלי־ווערעם לייכטען
אונטען אין גראָז,

אוראַלטעביימער
רוישען אין שווייגען,
ווינט טראָגט פונאַנדער
פון חורבות דעם שטויב...

ווינט טראָגט אַ רמז,
אַן אָנזאָג, אַ פּחד,
אַז איך וועל דאָ אייביג
נישט זיין אין דער נאַכט...

ראַטעווע, נאַכט!
נישט דערלאָז מיך פאַרשווינדען,
גיב מיר אַן אָרט
אין דייז שאָטעז איז קילען,
גיב מיר אַ אָטעם
אין ווינטעל אין שטילען,

פאַראייביג מיט עפּעס
מיין זיין אין דיר, נאַכט

נאכט אָן נאַכט.

מיר זענעןביידע נישט פון צפון
מיר וועלן ביידע היינט נישט שלאָפען.
נאַכט אָהן נאַכט...
ס'איז נישטאָ פאַר אונז קיין שאָטען.
אַלע וועגען דורכגעטראָטען...
וואו איז נאַכט?

איך בין בלייך און דו ביסט בלייכער.
ס'פרעגט דער טענענבוים דער הויכער:
וואו איז נאַכט?
ס'פרעגט די שטילקייט ביי דער שטילקייט
און דאָס ווינטעל פרעגט די קילקייט:
וואו איז נאַכט?

ס'וועט די נאַכט אָן נאַכט פאַרשוועבען,
כ'וועל קיין קוש דיר היינט נישט געבען,
נאַכט אָן נאַכט.
ס'איז דער סוף פון אונזער ליבע.
טויטע בליקען האָט דיין ליבע...
נאַכט אָן נאַכט...

לייגט מיר נישט קיין שטיינער.

לייגט מיר נישט קיין שטיינער
אויף מיינע שטילע וועגן.
כ׳וועל סיי=ווי ווייטער גיין
אויף מיינע שטילע וועגן.

איך בין אן אלטער וואנדערער
און האב אליין אין שאטען
דעם תהלים פון מיין לעבען
פאר זיך אליין געדאוונט.

דאס שענסטע איז פון לעבען
די הויכקייט און די ווייטקייט.
לייגט מיר נישט קיין שטיינער
איבער מיינע וועגן.

איך וועל זיך שוין געפינען
א בערגעלע, א טורעם...
איר וועט בלינד פארבייגיין,
איך וועל זען אייך שטענדיג...

דער זייגער.

דער זייגער קלאַפּט, דער זייגער גייט...
אויף וועלכער רגע פֿאַלט דער טויט?

דער זייגער קלאַפּט, דער זייגער גייט;
די צייט פֿאַר זיך איז סיי=ווי=טויט.

דער טאָג איז טויט, די נאַכט איז טויט —
און נאָר מיין הארץ קאָן פֿילען פרייד.

און נאָר מיין הארץ קאָן זינגען פרייד,
און ווען איך לעב איז טויט דער טויט.

דער זייגער קלאַפּט, ווען איך בין דאָ
די גאַנצע פֿיר און צוואַנציג שעה.

און אַז איך וועל שוין דאָ נישט זיין,
וועל איך נישט זיין, — וועט גאָר נישט זיין...

בײַם קלויסטער

דער גאָטישער קלויסטער שנײַדט הויך זײַנע שפּיצן
אַרײַן אין דער נאַכט:
צום הימעל, צום רוים, צו די בליצן,
וואָס שפּאַלטען די נאַכט.

דאָס שווײַגעניש קומט פון די שטײנער
און שמידט־אײַן די וועלט, —
פאַר מיר איז אַ פרײַד, וואָס איך אײנער
פאַרנעם איצט די גרויס פון דער וועלט.

איך האָב אַלע סודות דערוואָרבען
אין שותפות מיט נאַכט.
די מאַמע פון די, וואָס געשטאָרבען —
די אַלטע לבנה — זי שוועבט
און זי זאַלבט —
מיך און נאַכט...

אפון-נאכט.

טאָג איז מיר אנטשלאָפען געוואָרען מיט אָפענע אויגען,
סאָסנעס פארגליווערט, שטענס אויף דר'ערד
אויסגעצויגען —
ליכטיגע שטילקייט פלאָנטערט זיך איין אין די צווייגען,
ס'ציט די נשמה זיך העכער און העכער צום שווייגען.

שטילער... א טייכעלע לויפט דאָ אין רונדע זיגזאגען
און רייפען,
נישט לאנג וועט עס רוישען, נישט ווייט וועט עס
לויפען. —
עס וואַרט דיך דער אָפגרונט פון אייז־ים. זיי שטילער!—
וואָס לענגער די נאכט איז, אלץ טויטער, אלץ
בלייכער און קילער.

דאָ האָבען געליבטע קיין לוסט נישט ביינאכט זיך צו
ווײלען,
קיין נאכט איז נישט דאָ, נאָר די בלייכע באלויכטענע
מיילען,
א קרענקליכער פרילינג, אָן ריחות, אָן בלומען,
אָן קלאנגען,
א ציטער, א גסיסה. ווי עמצער וואָלט זיך געהאנגען...

פון קינדהייט...

דער ערשטער שטערן־פאַל —
מײַן ערשטער יוגענט־טרוים.
ווי נעמט מען אים, דעם שטערן,
אַרויס פון שוואַרצן תּהום?

אין ברונעם האָב איך איינמאָל
אַ קוק געטאָן מיט שרעק,
אַ לץ האָט מיר געוויזן
אַ צונג פון שוואַרצן דעק.

אַ חורבה איז געשטאַנען
נישט ווייט פון אונזער הויז,
פון דאָרטן פלעגט עס קומען
פאַרנאַכט די פלעדערמויז...

בית־עולם האָט געסוד'עט
אין אייביקייט פאַרטראַכט,
מיט בלעטער, ווי נשמות,
אַריינגערעדט אין נאַכט.

געצאַפּעלט אין דער פינסטער
געטוליעט זיך אין שרעק...
פון יענע ערשטע שאָטנס
וועל איך שוין נישט אַוועק.

דער פּאָעט.

מיין אויג איז פאַרבענקט
און מיין האַרץ איז פאַרהונגערט נאָך פאַרבען,
מיך שרעקט ניִשט דאָס לעבען,
דאָס קרוינלאָזע שטאַרבען.

כ׳האָב טרויער דערשטיקט אין מיין ברוסט,
איך האָב טרערען פאַרבאָרגען.
געהאַרט אויף מיינע שליחות,
געוואַרט דעם געבענשטען פרימאָרגען.

די זון איז אַרויס אַ באַנייטע —
פאַר מיר איז בלויז שאָטען געבליבען.
און וואָלט זיך מיין מזל אמאָל שוין
אין רו וואו פאַרקליבען —

דאָך ברענט נאָך אין האַרצען,
עס צאַנקט נאָך אַ ביסעלע פייער,
דאָס פייניגט אַזוי ווי דער גיהנום —
און ס׳בלייבט אַזוי טייער.

איך קאָן מיין מזבח ניִשט בויען
פון שטאָל און פון אייזען —
עס פעלען מיר בלומען און לידער —
און גאָט זאָל זיך ווייזען.

עס פעלט מיר דער אָפענער הימעל —
דאָס איינציגע וואונדער.
דער רויך פון מיין קרבן דאַרף שוועבען
צום הימעל באַזונדער.

אַזוי ווי אַ זילבערנער וואָלקען,
אַזוי ווי אַ שיפעל אַ שטילעס,
וואָס פירט צום באַשעפער
מיין אומרו, מיין ליד, מיינע תפילות...

נאָר קיינער באַגעגענט ביינאַכט נישט
דעם איינזאַמען זינגער,
די סטרונעס זיי פאָלגען אין יאוש
נישט מער מיינע פינגער.

און שטום איז, און טויב איז די וויסטע...
איך גיב זיך איר אונטער;
געלאַסען אָן קלאַנג פאַלט מיין האַרפע
אין אָפגרונט אַרונטער.

און אומעטיג קוקען די שטערען
און טרייסטען מיך אַלע אינאיינעם:
די זון האָט נאָך קיינמאָל ביינאַכט
נישט געלויכטען פאַר קיינעם.

דאָס וואָס בלייבט מיר איבער

דאָס וואָס בלייבט מיר איבער
פון מיין צער און פרייד:
פונקען פון די פלאַמען,
ווען די זון פאַרגייט;

שפענדלעך פון מיין פאַלאַץ,
וואָס איך בוי אין טוי;
אָפגלאַנץ פון מיין היכל,
פון מיין הימעלס בלוי.

דאָס וואָס עס געפינט ניט
אין מיין ברוסט קיין אָרט,
שעפט עס אויף דער ריטם
און דער קלאַנג פון וואָרט.

און אַרום — דאָס לעבען
ברענט און זינגט און בליט...
דאָס וואָס בלייבט מיר איבער
גיב איך אָפּ מיין ליד.

גרינער גאט

דער גרינער גאָט.

פון דערפעל צו דערפעל,
פון פעלדער ביז שטאָט
קומט ווידער דער גרינער,
דער אוראַלטער גאָט.

אויף אָרימע גאַסען,
אויף גרויליכע ווענט,
ציען זיך צווייגען —
גרין־פריילּיכע הענט...

אויף אייזערנע סקווערען,
אויף הויכע באַלקאָנען:
גרינע דיוואַנעס
און פריש־גרינע פאָנען.

ווער זאָל נישט פילען?
ווער זאָל נישט זען?
עס איז אַזאַ יום־טוב, —
אַ נס היינט געשען.

ערד, וואָס איז עלטער
כּמעט זיך שוין אַליין,
איז יונג היינט געוואָרען
אין בליענדען חן.

מענשען, דערמאָנט זיך,
װעקט אויף אין זכרון
גאָטס שפּראַך, גאָטס געזאַנגען,
װאָס איהר האָט פאַרלאָרען.

פון דערפעל צו דערפעל,
פון פעלדער ביז שטאָט,
שפּאַנט װידער דער גרינער,
דער אוראַלטער גאָט...

אין צוג.

ווייסע, בעריאָזעווע וועלדער,
איינזאַמע ביימלעך אין פעלד,
שטיקער צעריסענע וואָלקענס
הענגען אַראָפּ אויף גאַנץ וועלט.

שווארצע, פאַרגאַסענע וועלדער,
עס טראָגט זיך דער צוג איבער זיי.
ערגיץ־וואו טיף אין א גראָבען
ליגט נאָך א פּאַסעקעל שניי.

מחנות צעטומעלטע קראָען
פליען און שרייען פון שרעק,
ווי א צעווילדעטע חיה,
טרייבט זיי דער צוג שנעל אוועק...

פלוצלונג באַווייזט זיך אביידעל,
עמיצער גרינט מיט א פאָן...
פריי־זיך פערבענקטע נשמה,
פריי־זיך, דער פרילינג קומט אָן.

אין היי.

א נאָנט געשריי
אין היי,
און באַלד ווערט שטיל אזוי:
ס'האָט ווער זיך באַהאלטען
אין היי —
און אפשר — צוויי...
קאָן זיין, מען קושט זיך
אין היי —
דאַן בענש איך זיי.
כ'גיי מיר מיין וועג און איך גיי.
עס שוועבען באַבאָטשקעס און וויסלען זיך
איבער מיר און איבער זיי —
וואָס קושען זיך אין היי...

עמיצס...

עמיצס דאָרטען אַ נשמה
שוועבט אַרום זיך אויף דער וועלט,
הענגט זיך אָנ'עט אויף אַ בלעטעל
אָט — אַ שמעטערלינג אין פעלד.

פאַלט אַריין אין גראָז אין טיפען
און צעזינגט זיך מיט געוויין,
עמיצס עלענדע נשמה,
ציטערדיג און קליין.

אין דעם בעכערל פון בלימעל
אין דעם שפּעלטעל פון אַ בוים,
עמיצס עלענדע נשמה
זוכט זיך רגע'ס... זוכט זיך היים...

אין גאָרטען.

ווייסע קליינע הענטעלעך
בייגען־אָפּ די צווייגען,
מיידלעך רייסען פויגעל־מילך
שמייכלען־צו און שווייגען...

לוסטיג־יונגע בחורים
שטייען פון דער ווייטען,
מיידלעך ווארפען אייגעלעך
דאָרט אויף אַלע זייטען...

עס באַמערקט די אייגעלען
איינער פון די יונגען,
און דאָס גאַנצע חברה'לע
איז שוין צוגעשפרונגען.

„העלפען רייסען פויגעל־מילך
זענען מיר געקומען".
שעמעוודיגע מיידעלעך
בליען, ווי די בלומען...

ווען א מיידעל גייט זיך באָדען.

ווען א מיידעל גייט זיך באָדען
קוקט זי דאן אויף אַלע זייטען.
זי געטרויט נישט פעלד און שאָטען,
נישט דעם וועלדעל פון דער ווייטען.

זי געטרויט נישט, זי געטרויט נישט
דעם קאָלירטען רעגענבויגען,
נישט דעם פויגעל, וואָס איז האַסטיג
איבער וואסער דורכגעפלויגען.

ווינטעל גלעט און ס'שאָרכט א צווייגעל,
וויל עס בויגען און נישט-בויגען,
און דאָס שעמעוודיגע מיידעל
עפענט אויף מיט שרעק די אויגען.

זי געטרויט נישט, זי געטרויט נישט
און זי שפרייזט אין וואסער גיכער
נאָר אין וואסער שווימען פישלעך,
איז זי דאָרטען אויך נישט זיכער.

דאָך עס ציט די קילע פאַליע
און זי שטיפט און איז צעשראָקען.
מיידעל, מיידעל! פון די הימלען
קוקט אראָפּ א יונגער זקן...

אין וואַלד.

דאָ בין איך שוין געוועזן מיט טויזענט יאָר צוריק.
די אויגען דרינגען טיף אין צווייגען־פּלאָנטער,
דאָס אויער האָרכט די שווייגענדיגע טענער
פון גרינעם לעבען,
די נאָז־לעכער שלינגען געדיכטע ריחות
פון פאַראיאָריגע בלעטער,
פון מאָך,
פון צעפוילטע שוואָמען,
פון דורכגעברענטען פעך...
העי! עס ווילט זיך שרייען,
עס ווילט זיך אויסרייסען אַן אַלטען בוים,
אין אַ נאָרע טיף בעהאַלטען זיך
מיט אַ ווילדען, סענקעוואַטען שטעקען
וואַרטען, לויערן,
ווי אַ חיה אויף אַ חיה...
העי!
אַ רוח אין אייער וועלט אַריין!...

קלעצער.

קלעצער פירט מען
נאָכאַנאַנד.
אַ מאָגער פערדעל פירט
אַ הונדערט־יעריגען גיגאַנט.

דאָס פערדל קריכט,
דער פויער שמייסט.
איך גיי זיי נאָך
אָן מוט, אָן דרייסט.

אַרום איז ליידיג,
טויט און אַלט.
קדיש זאָג איך
נאָכ'ן וואַלד.

קלעצער פירט מען,
נאָכאַנאַנד.
דאָס דאַרע פערדעל פירט
אַ הונדערט־יעריגען גיגאַנט.

פרימאָרגען...

צוויי־דריי ביימלעך און אַ צלם,
שײַנעס־לײַנעס פון די באַנען,
אַ פאַרשלאָפענער בית־עולם
טיף פערזונקען אין קאַשטאַנען.

הענער קרייען אין בעגײַנען...
נאָך אַ בריקעל, נאָך אַ ברעטעל.
אין פאַרוואָקסענע רואינען
ליגט מיין אַלט־בעקאַנטעס שטעטעל.

ביי דעם פלומפ — אַ שטיין אַ גרויסער —
רו איך אָפּ פון נאַכט אַ בלאַסער.
ווען עס זיין אַ טאָג אַ הייסער:
מענשען קומען שוין נאָך וואַסער.

קלויסטער קלינגט... און צום געדומעל
מעקעט נעבעכדיג אַ קעלבעל,
שוין געקומען טאָג און טומעל,
שוין געעפענט אַ געוועלבעל...

אויף די קליינע שטעטלעך.

אויף די קליינע שטעטלעך הענגט אַ גרויסער הימעל,
און די ביידנע הייזלעך באָדען זיך אין זון,
אויף די שינדעל-דעכלעך קושען זיך די טויבען,
אין די פענסטער פליען פליגעלעך אַריין.

פאָרט אַריין אַ פויער פון אַ נאָנטען דערפעל,
שפאַנט ער אויס זיין פערדעל דאָ אינמיטען מאַרק,
שיט-אויס קאָניטשינע, לעבעדיגע גרינע
און אַליין פאַרשווינדט ער ערגעץ אין אַ שענק.

ס'לעבעדיגע וואסער שווענקט דאָרט אָפּ די ברעגען,
ליוליעדיגע וועלדער דאַווענען טאָג און נאַכט:
אין די קליינע שטעטלעך, אויף די אַלטע פריזבעס,
זיצט מען און מען חלומ'ט אין דער ווייטער חייט...

פון די קליינע שטעטלעך קומען צו אונז זינגער,
קומען ווי כהנים מיט אַ שטאָלצען בליק.
קניען מיר אַנטציקטע, פילען מיר דעם וואונדער...
פון די קליינע שטעטלעך רעדט צו אונז נאָך גאָט.

צוריק

א בלייכער באַגינען,
ווייט רויטעלט דער רוים.
איך גיי אויף די שינעס
פון דערפעל אהיים.

עס טויען די פעלדער,
איך גיי און איך גיי...
די שינעס, די לינעס,
ווי שלאַנגען, ווי צוויי.

אויף דאַטשע געוועזען:
א טייכעל געזען,
געבאָדען זיך דאָרטען,
געוויס אמאָל צען.

געהערט האָב איך קרייען
אַן'אמת'ן האָן.
געזען אין די קאָרען
זיך רויטלען א מאָן.

איצט טראָג איך אין הארצען
א הויפען נאַטור —
פארפעלט האָט מיר קליינגעלט
צו דינגען א פור.

איך גיי אויף די שינעס...
אלץ נענטער... אַ שאָד!
שוין זעט מען די קוימענס,
די קעפּ פון דער שטאָט.

שטילקייט

שטילקייט.

אין פאלאץ פון שטילקייט קיניגט די שטילקייט
אליין ביינאכט אויף דער ערד:
עס בוקען זיך ביימער,
עס סוד'ען זיך ווינטלעך
צווישען די צווייגען.
וואסער איז רויג,
זעמדעלעך רויג,
איך איינער בן־מלך פון שאטען,
בין צו דער שטילקייט געקומען —
פארליבט אין דער שטילקייט...

פאלט שטערען פון הימעל —
באגריסט מיך מיט גאלד!
פליט פלעדערמייז האסטיג —
באגריסט מיך מיט זייד!
און בלימעל און ווערבע
און יעטוועדער גראז —
באגריסט מיך מיט טוי!...

און אט איז מיין פאלאץ — דער שייער דער ווייסער,
פון זילבערגע שטרויען געפלאכטען.
ס'קומט קיינער אנטקעגען,
ס'קומט קיינער באגעגנען,

נאָר איינע אַ ווייסע, אַ לאַנגזאַמע ווייסע,
שווימט אויפ׳ן דאַך פון מיין פּאַלאַץ...
די קאַץ!
שטעלט בויגיגע פּיסלעך,
ציט בויגיג דעם קערפּער
און גענוצט צו נאַכט און צו שטילקייט,
צו שטערן, צו גאָט און צו מיר,
צום פּרינץ פונ׳ם שאָטן...

לבנה־ליד.

אויף דיינע פארלאָשענע װעגען, דו אַלטע לבנה,
קוק איך מיט רויגע בליקען... — אװעק די סכנה,
אװעק אלע ספקות, דער װייטאָג פון פילען,
אזוי װי א שעפס ליגט געבונדען דער װילען...

דו װעבסט אויף די װאָלקענס גלייכגילטיגע װעבען
פון עפּעס א װייטען געשטאָרבענעם לעבען,
פארהילסט אין תכריכים פּאַלאַצען און שטאַלען,
פארגליװערסט די װעלט און די קלאַנגען, װאָס פאַלען.

אויף דיינע טויט־בלייכליכע װעגען אָן פארבען
גיי איך מיט שטילע געדאַנקען פון שטאַרבען.
עס פרעגט מיך דאָס הארץ נישט װאוהין און צו װעמען,
טוי פאַלט אויף די שטיינער אראָפּ —
און אויף מיינע פארמאַטערטע ברעמען...

דער לעצטער קלאַנג

דער לעצטער קלאַנג פון קירכען־גלאָק
איז נאָנט אראָפּגעפאַלען...
דער לעצטער קלאַנג האָט אויפגעוועקט
מיין טראַכטען שטיל:
וואו בין איך דאָ?
די גאַס איז בלייך,
די זון...

איך קוק ארויף, איך זוך אין יעדער פענסטער
וואו דער בליק,
וואס האָט צו מיר נאָר וואָס געוואונקען?
וואו די האַנט,
וואס האָט אַ צייכען מיר געוויזען?...

מידע שטילקייט
גנב'עט זיך פון אַלע זייט
ווערט צעגאָסען אין דעם רויש;
אַ לייכטע גרויקייט־בלויקייט פאַלט אראָפּ
פון ברייטען שטח וועלט
און ווערט אַלץ טונקעלער אויף דר'ערד...

נאַכט קומט אָן, די אַלטע נאַכט, —
זי האָט נאָך קיינמאָל נישט פאַרזאַמט...

אויף גאסען ביינאכט.

טראָטוארען.
כ'גיי און לייען שילדען:
„בלומען", „פארטיגע טרומנעס",
„סיגארען".
כ'גיי מיך מיד.

פארגעסען צו וועמען, כון וועמען איך גיי. —

נאכט!
וואָס איז מיינס
און וועמענס בין איך?
נאכט! שווארצער שארבען!
מען לעבט. אמאָל וועט מען שטארבען...
עס וועט זיין אזוי גוט,
עס וועט גאָר שוין נישט זיין נאָכ'ן טויט...
...וואָס דארף עס מיך ארען?
איך גיי און איך לייען די שילדען:
„בלומען", „טרומנעס", „סיגארען",
איך גיי און עס גייען מיר נאָך:
שטיינערנע, שטומע, לאנג-לאנגע
טראָטוארען...

אין די קאָרעןֿ.

איך וועל אין דעם קאָרען דאָ ליגען
און ליגענדיג וועבעז מיין ליד,
מיין אלטען, מיין איינזאַמען ניגון,
פון מאַכטלאָזען גאָרנישט געשמידט.

מיין האַרץ איז אינגאַנצען אין וואונדען,
עס זשאַווערען קוילען אין איר.
מיר, דאַכט, אַז איך ליג דאָ געבונדען —
אַ שטיין ליגט אַ טויטער אויף מיר.

דאָס ראָד פון דער וועלט איז אַריבער
מיין האַרץ... און צעבראָכען עס גאַנץ,
וואָס איז דאָס: אַ טויט, צי אַ פיבער?
די ערד איז אַוועק אין אַ טאַנץ...

בליי

אַזעלכע גרויע טעג, אַזעלכע גרויע שעה'ן —
בליי!
גאָט אליין האָט היינט זיך אָנגעטאָן אין גרויען
און אויף זיין וועלט — דערלאַנגט אַ שפּיי
בליי!

איך פלעג אַמאָל צו יעדען גרעזעלע זיך בייגען
און אויף די קברים פלעג איך זינגען „חי!"
איך האָב געליבט אַמאָל דעם מענשענס טיפע אויגען,
געזען אין זיי דעם צלם־אלהים... און איצטער'
בליי...

אַזעלכע גרויע טעג, נישטאָ שוין וואָס צו פאָדערן,
אַז יענעמס האַנט ווערט שווער, ווי בליי.
צי פלאַמט דאָס בלוט ביי וועמען אין די אָדערן?
צי וויל ווער ווידערשפּעניג זיין און פריי?
בליי!

אַמאָל האָב איך געפילט, דאָס שפּראָצען פון די פליגלען,
אויף מיינע יונגע אַקסלען שפּירענדיג דעם פלי —
אַ שוואַרצע, שווערע פּליטע גליטשט זיך פון די ריגלען
און דריקט אַראָפּ מיין רוקען און ברעכט מיר אייז די קני.
בליי.

בײם פענסטער.

כ׳בין צום פענסטער צוגעגאַנגען,
מיד דעם קאָפּ אַראָפּגעלאָזען,
און דערפילט האָב איך זיך פּלוצלונג
יתום־עלענד און פאַרלאָזען.

מענשען שוועבען ווי די שאָטענס,
גרוי די גאַסען אָפּגעפאָרבען.
האַרץ איז ליידיג, וועלט איז ליידיג,
עפּעס איז מיר אָפּגעשטאָרבען...

כ׳בין צום פענסטער צוגעגאַנגען
און דערזען דעם ערשטען שטערען,
ס׳האַרץ איז לעבעדיג געוואָרען
און פון פרייד געבוירען טרערען...

ס'איז ניט מער ווי אַ שפּיל

זאָל עס גיין, ווי עס גייט,
זאָל געשעהן, וואָס עס וויל...
ווערסט פון טויט נישט אַוועק —
ס'איז נישט מער, ווי אַ שפּיל...

זאָל זיך יעדער זיין גליק
זוכען דאָרט, וואו ער וויל,
ביז'ן קבר זוך גליק —
ס'איז ניט מער, ווי אַ שפּיל...

עמיץ לויערט אויף אונז,
עמיץ גראָבט אין דער שטיל...
צי פאַר מיר, צי פאַר דיר —
ס'איז נישט מער, ווי אַ שפּיל...

דער בית־עולם.

איז געווען אַ פרייע לאָנקע,
גאָט געבענטשער בלומען־פעלד,
זענען מענשען דאָרט געקומען
און אַ צוים אַוועקגעשטעלט.

שניטערס פלעגען דאָרטען זינגען,
קינדער פלעגען שפּילען אָפּט...
איז שוין ווייסט פון לאַנג די לאָנקע
גאָט אין הימעל האָט געשטראָפט.

איז נאָך פריי אַ גרינער ווינקעל,
שפּראָצט נאָך ווען אַ בלום אַרויס־
קומט צו גיין דער קברים־גרעבער,
קומט און גראָבט אַ קבר אויס...

ווי די זון וועט נאָר פֿאַרגיין

ווי די זון וועט נאָר פֿאַרגיין,
וועל איך קומען
איצטער לאָזט מיך זיין אַליין —
כ'בין פֿאַרנומען.

ס'שוועבט צום הימל מיין געבעט,
צו די פֿלאַמען.
גיכער־גיך, ס'וועט ווערן שפּעט —
כ'וועל פֿאַרזאַמען.

ס'שטאַרבט דער טאָג אין פֿאַרבן פֿיל
פֿול מיט וואונדער.
דאַוונען ליב איך אין דער שטיל
און באַזונדער.

ת פ י ל ה

אויף מיין עלענדען מזבח
ליגט אַ שווערער שטיין.
גאָט אין הימעל גיב מיר כח,
לאָז מיך נישט אַליין.

לעבען קאָן איך נישט אָן גלויבן,
גלויבן קאָן איך נישט אָן גאָט.
ווער וועט רעטען און דערהויבען
פון דעם לעבענס קאַלטען שפּאָט?

אַלע טויערן פון טעמפּעל
זיינען צוגעמאַכט
און איך זע איצט, ווי מיין לעמפּל
צאַנקט און שטאַרבט אָן מאַכט.

אינמיטען וועג

אינמיטען וועג צום גיהנם
באַגעגענט מיך מיין גליק...
אַ גלעט, אַ קוש פון שיקאַזל
און באַלד אַ שטוים צוריק.

דו ביזט מיין גוטע רגע,
דו גיסט צו וויין צום סם...
נאָר זע! אַ פלאַם אין מערב,
אין מזרח־זייט אַ פלאַם.

איך גיי שוין ווידער ליידע
באַגלייט פון דיינס אַ בליק —
אינמיטען וועג צום גיהנם
באַגעגענט מיך מיין גליק.

צום שיקזאַל

ווייל איך האָב גאָרנישט דערגרייכט
און אַזוי פיל פאַרלאָרען,
ווייל איך ווייס נישט צו וואָס
איך פאַרבּרען מיינע יאָרען —
גיי איך, שיקזאַל, צו דיר
ווי אַ פּשוטער קנעכט
און איך קוק אויף דיר, ספינקס,
מיט פאַרטרויערטע בּליקען...
יאָ! איך גיי נאָך דיין וואונק,
וואו דו זאָלסט מיך ניט שיקען,
בּיזט גערעכט, ווי דער טויט,
בּיזט גערעכט, בּיזט גערעכט.

גאסן־טריט

פענסטער באַשפּיגעלט, באַלויכטען,
יום־טובדיק פריי איז די גאַס..
ליבע און תאוה און חלום,
שמייכעל, געלעכטער און שפּאַס.

פאַרוויז און אַלע צוזאַמען;
ס׳קויטלען זיך מענשען אַ סך:
בויגיגע, דורשטיגע קערפּער,
שטיפעריש־לייכט זייער שפּראַך.

איטליכער זוכט פאַרגעניגען;
פרויען מיט רייץ און קאַפּריז
שפּרייזען געאָרעמט און שמייכלען;
שאַרען צום טאַקט מיט די פיס.

הערצער, פאַרדעקט און באַהאַלטען,
צאַפּלען און שטורעמען ווילד,
בלומען אין גלעזערנע תפיסות
שמייכלען אַרויס אַזוי מילד.

אָפען און פריי דער גן־עדן,
אָפען... דער גיהנם פאַרמאַכט;
דאָס, וואָס דער טאָג וויל נישט געבען,
מאָנט מען עס איצט פון דער נאַכט.

פאַלמעס וואַקסען נישט אין פּוילען.

פּאַלמעס וואַקסען נישט אין פּוילען,
נאָר די פרויען זענען שענער.
ווען אַניעלע קומט אין קאָשטשאָל
דאַווענען פרומער אַלע מענער.

דאַווענען פרומער מיט די ליפּען,
מיט די הערצער, מיט די אויגען.
ווייס, אַניעלע! אַלע תפילות
זענען היינט צו דיר געפלויגען.

ווען אַניעלע גייט פון קאָשטשאָל
לויפען אַלע איר אַנטקעגען:
אַנטעק דאַרף איר עפּעס זאָגען,
וואָיטעק וויל זי עפּעס פרעגען.

יאַשעק ווייזט די נייע שטיוועל,
מאַטשעק וויל זיך לאָזען טאַנצען...
און אַניעלע לאַכט כסדר,
איהרע ציין די ווייסע גלאַנצען.

יעדען אָוועגט.

...יעדען אָוונט פלעגט זי קומען
מיט בלויע קרענץ אַ סך:
דערזע איך נאָר די קאָרען-בלומען
שטיף איך שוין און לאַך.

איך נעם ביי איר מיט דאַנק די בלומען
און ציר מיין חדר רייך,
מיט פייער-ליבע פלעגט זי קומען
אין פעלד, אין סאָד, ביים טייך.

דערנאָך... מיר שיידען זיך אָן ליידען
באַהאַלטענדיג דעם סוד...
זי איז אוועק די קאָרען שניידען
און איך צוריק אין שטאָט.

אין דיינע טעג.

אין דיינע טעג פון זאנגען
בין איך פארטרוימט געגאנגען.
אין דיינע נעכט, אין טונקלע,
איז ווילד געווען מיין הארץ.

איז ווער געווען דיר טרייער?
נישטאָ מער אזא פייער...
פלעגסט לינדערן די פלאמען
מיט דיינע בלויע קרענץ.

איך האָב פון דיר די בלומען,
אויף אייביג צוגענומען.
איך האָב פון דאן די בלויקייט
פארהייליגט אין מיין הארץ.

פרייד און פארב.

צי מיר שמייכלען היינט צום הימעל,
צי דער הימעל שמייכעלט אונז?
דאס איז שווער צו אונטערשיידען,
ווייל איין פרייד באגלייט אונזביידען!

צו דיין בליק באפארבט די בלומען,
צו די בלומען — דיינע אויגען?
דאס איז שווער צו אונטערשיידען,
ווייל איין פארב פארהילט אייך ביידען.

צו מיר זינגען היינט צום לעבען
צי דאס לעבען זינגט צו אונז?
דאס איז שווער צו אונטערשיידען,
ווייל איין ליד באזינגט אונז ביידע

ס׳קריגעלע.

די זון איז אַ בעקרוינטע
פרימאָרגען אויפגעגאַנגען.
אַניעלע גייט נאָך יאַגדעס
און פירט מיך דורך די זאַנגען.

אַניעלע גייט נאָך יאַגדעס
און איך װעל זי באַגלייטען,
זי װאַרפט דערװײלע בליקען
און רײסט דערװײלע קװײטען.

אַ גאַנצען טאָג געבלאָנזשעט,
אַ גאַנצען טאָג געקליבען,
נאָר ליידיג איז דאָס קריגעל,
ס׳קריגעלע, געבליבען.

עס קלינגען מאָנאָטאָן,
פאַרנאַכט די װײטע גלאָקען.
אַניעלע איז פאַרװאונדערט
און פרעגט ביי מיר צעשראָקען:

„װאו זענען מיר געשטאַנען?
װאו זענען מיר געזעסען?
װאו האָבען מיר, דאָס קריגעל,
ס׳קריגעלע פאַרגעסען?"

צעטראָטענע קאָרען.

ידיק דער סאָלטיס פרעגט מיט צאָרען:
„ווער צוטרעט ביינאכט די קאָרען?“
אפשר שדים... ווער קאָן וויסען —
ס'פלעגט דאָס גאַנצע דאָרף פאַרדריסען.

פרעג ביים ווינטעל, פרעג ביים הימעל,
ביים צעקנייטשטען בלויען בלימעל!
וואָרט אָן ענטפער — אויב זיי ריידען,
גאָר נישט פרעג עס ביי אונז ביידען.

פרעמדע שולמית.

פאַר אַלע אומעטיגע יאָרען
צאָלסטו איצט מיר אָפּ מיט פרייד,
באַהאַלט זיך טיפער אין די קאָרען,
לאָז זיי רוישען שטילערהייט.

עס לעבט אויף ס׳ניי, עס זינגט דער תמוז,
אין דיינע אָרעמס זינגט די וועלט.
איך האָב געפונען מיין שולמית
ביי פרעמדע אויף אַ פרעמדען פעלד.

פאַרנאַכט.

דער לעצטער וואָגען היי פון פעלד וועט קומען
און בלייבען שטיין ביים שייער.
די זון וועט ווייט פאַרגיין און צינדען
סטויגען היי אין פייער.

וועסט אויפהייבען דאָס אָפּגעברענטע פנים
און לאַכען אין די פלאַמען.
די נאַכט קומט אָן... און אַלע איילען
צו נאַכט, ווי צו אַ מאַמען.

דער אַלטער סטאַך וועט אויף דער גענשלע שפּילען
אין דער פאַרגאַנגענהייט פאַרטראַכט.
די וועלט איז שיין... דיין גרויער זיידע
געזעגענט אונז פאַרנאַכט.

דערנאָך וועט ווערען שטילער... שטיל און דערפעל,
גאָטס רויִגקייט באַזאַלבט די שעה.
אַ שאָרך וועט ערגעץ זיך דערהערען,
אַ טריט, אַ שפּרונג, ביזט ווידער דאַ...

באָרוועסע פּרינצעסין.

כ'וועל דיך, באָרוועסע פּרינצעסין,
קיינמאָל, קיינמאָל נישט פאַרגעסען.
טאַנצסט אַרום אין מיין זכרון.
דורכ'ן שלייער פון די יאָרען
זע איך שמעטערלינגען פליען,
בלוי די קאָרען־בלומען בליען.

ס'זענען אַנדערע געקומען,
נאָר דיין בליק נישט צוגענומען,
און איך קוש דיך מיט הנאה
אין עראינערונגען בלויע...
דוכט זיך: שמעטערלינגען פליען,
בלוי די קאָרן־בלומען בליען.

ס'ווערט פון דעם מיין הארץ נישט טריבער,
וואָס די צייט איז שוין אַריבער.
מיר איז טייער דאָס געדענקען,
מיר איז ליב דיך זען און בענקען,
ווען די שמעטערלינגען פליען,
בלוי די קאָרען־בלומען בליען.

דיינע שטיפערישע קרענץ.

ווי זיי שוועבען, ווי זיי שפרינגען פאר די אויגען
דיינע בלומען, דיינע שטיפערישע קרענץ.
טונקלער, העלער... ווי א בלויער רעגענבויגען —
דיינע בלומען, דיינע שטיפערישע קרענץ.

אונזער ליבע האָט אונז ביידע שוין פארלאָזען,
דאָך עס לעבען נאָך אין הארצען דיינע קרענץ.
ווי זיי ווינקען פין די זאנגען, פון די גראָזען —
דיינע בלומען, דיינע שטיפערישע קרענץ.

דיך דערמאָנען קאָן איך קיינמאָל נישט אָן בלומען,
דיך פארגעסען לאָזען נישט די בלויע קרענץ.
וועסט אודאי צו מיין קבר אזוי קומען:
מיט די בלויע, מיט די שטיפערישע קרענץ...

פֿאַרשידנס

זון.

זון האָט זיך מיר פֿאַרוואָלט,
ווי נאָך אַ לאַנגען לעבען אין שפּיטאָל.

אַט גיי איך אויף דער זון־זייט
קאַרג איז מיר די פּיס,
אַזוי פֿיל העלע גאַסען
דורכצושפּרייזען.

זון האָט זיך מיר פֿאַרוואָלט,
אויף דעכער קריכען:
דאָרט איז וואַרעמער,
אויף ביימער־שפּיצען דראַפּען זיך:
דאָרט איז ליכטיגער.

קורץ זענען מיר די הענט,
ענג מיר די נשמה,
און די וועלט ווערט יעדע רגע גרעסער...

שטיינער, שטאָל און אייזען אָטעמען מיט לעבן;
אַט גייען זעלנער מיט מוזיק,
קינדער לויפֿען נאָך
באָרוועסע אָרעמקייט לאַכט
און שפּרייזט צום טאַקט.

זון קושט זיך מיט מיר,
מיט דיר,
און כאַפּט זיך אָן ביי יעדען שטיקעל מעש,
אויף זעלנערס קנעפּ,
אויף אויסגעשייערטע טרומייטען
אויף באַגילטע שילדען פון דער גאַס,
און טייטעלט מיט די שטראַלען
אין די גאָלד־וויטרינעס.
זון.
גאָלד.
מעגען אַנדערע נישט זען דאָס לעבען,
און מעגען בעטלער אויסשטרעקען די הענט,
און קאַרגע — צושליסען די טירע —
גאָט אַליין האָט
אַלע זיבען הימלען אויפגעעפענט
און איך מאַך אויף
אַ טירעלע אַ קליינס ביי מיר אין האַרצען,
נאָר נעמען וועל איך נישט קיין סך,
ווייל אַלץ איז סיי־ווי־סיי דאָך מיין.

גוטער פעניקס!

גוטער פעניקס, קליינער מלאך!
קומסט פון טאָג צו טאָג כסדר.
טאַנצט אַרום און שטראַלסט און קעניגסט
אין מיין אומעטיגען חדר.

וואָס געפעלט דיר, וואָס געפינסטו
אין מיין טרויעריגען לעבען?
אַלע פלאַמען פון מיין יוגענד
האָב איך לאַנג שוין אָפּגעגעבען.

קוקסט מיך אָן מיט טרייע אויגען,
פרייסט זיך, פלאַפּעלסט אָן אַ סיבה.
לויכסט אַוועק און לאָזט מיך איבער
אַ פאַרכשופטען פון ליבע.

מאָרגען... מאָרגען קומסטו ווידער
און איך גרייט מיט מורא בלומען
ווי וועט אויסזעהן מיין נשמה,
ווען דו וועסט שוין מעהר נישט קומען?

נישט קום בײַטאָג...

נישט קום צו מיר בײַטאָג, נישט קום!
מײַן האַרץ איז פֿול מיט גיפֿט און האַס,
עס יאָגט מיך נאָך דער טעמפּער רויש,
עס מאַכט מיך קראַנק די גראָהע גאַס:

עס איז מיר פֿרעמד די גאַנצע װעלט,
עס איז מיר נאַריש יעדער טרוים,
און אויף דער זון פֿאַרדריסט מיר שטאַרק
װאָס זי בעזילבערט אַזאַ תּהום.

נישט קום בײַטאָג... איך ליב די נאַכט!
און דו געפֿעלסט מיר אויך דערפֿאַר,
װײַל װי די נאַכט, איז טיף דײַן בליק,
װײַל דו פֿערנעמסט, װי זי, מײַן צער...

נאַר מיך אָפּ

די, וואָס איך האָב לאַנג באַגערט,
יענע לעבט נישט אויף דער ערד.
נעם אַרום מיין מידן קאָפּ,
נעם אַרום און נאַר מיך אָפּ.

נישט צום ערשטן־לעצטן מאָל,
ווייזט מיר אויס: ס'איז יענערס קול...
זאָג אַ ליגן דרייסט און שיין —
איך זאָל גלויבן דיר אַליין

דערציייל מיר, נאַכט...

דערציייל מיר, נאַכט, דערציייל מיר דיינע סודות...
עס שלאָפט די וועלט, נאָר איך בין וואַך אַליין.
פאַרטרוי מיך אַלץ... איך זינג פון דיינע וווּנדער,
איך קני פאַר דיר, ווען דו ביזט שטיל און ריין...

עס וויגען זיך מיליאָנען קליינע שטערן,
אין לייכטע ווייסע וואָלקענדלעך פאַרקליידט;
עס ציטערן געהיימע נאָנטע קלאַנגען —
דאָס נידערען מלאכים שטילערהייט...

אָ, נאַכט, איך וואַרט אַ וואונדערבאַרען חלום;
באַפליגעלסט מיך און מאַכסט מיט אַלץ מיר שלום,
און ברענגסט מיין זעלע אין פאַרלאַנג —

מיט דיר אַליין, מיט דיר אינאיינעם שוועבען...
עס האָט דער טאָג קיין פריינד מיר נישט געגעבען,
און איצטער טהוט עס מיר נישט באַנג...

אַ בלימעל זיפצט.

אַ בלימעל זיפצט... עס לויפט מיט רויש דאָס טייכעל,
עס צעשאָקעלט זיך אַ בוימעל אין דער שטיל, —
דאָס רופט די נאַכט, דאָס איז איהר שטומער לשון,
און יעדען קלאַנג פאַרנעם איך טיף און פיל.

עס שרעקט מיך נישט די פלעדערמויז די שוואַרצע,
ווי לייכט זי פליהט, ווי ווייך זי גלעט די לופט, —
דאָס רופט די נאַכט, דאָס שיקט זי אַ שליח.
און איך וועל גיין אַהין, וואוהין זי רופט.

די וועלט איז פריי איצט, ווי אַ ים אַ ברייטער,
און איך אַליין, איך אָן אַ שום באַגלייטער
פאַרבלאָנדזע מיט מיין שיפעל אַזוי ווייט...

און מיר איז גוט... די שטומע שטערן ווינקען,
איך האָב מיין צער און הימעל׳ס רוים דערטרונקען,
איך האָב פון טאָג אינגאַנצען זיך באַפרייט...

דער טוידט

עס דרימעלט דער אַלטער בית־עולם
אין שאָטענס פון בוימער פאַרדעקט,
אַ סאָווע קומט פלוצלונג פון שאָטען
און רופט עפעס ווערמען און וועקט...

עס עפענט זיך לאַנגזאַם אַ קבר,
פון דאָרט קריכט אַרויס אַ סקעלעט;
עס בליצט אין דעם חושך זיין קאָסע,
עס הערען זיך טריט אַזוי שפעט...

ער שפרייזט אויף די שטיינערנע גאַסען,
ער שפרייזט זייער שטיל און געלאַסען
און קוקט אין די פענסטער אַריין...

און לייכט וואו אַ בליק פון אַ קראַנקען,
און האַלט וואו אַ ליכטעל אין צאַנקען,
פאַרלעשט ער דאָס לעצט־ביסעל שיין.

ר א מ א נ ס

האָסט פאַרוויינט די בלאָע אויגען
און פאַרטרויערט די מינוט...
זיי נישט ברוגז, זיי מיר מוחל,
זיי מיט מיר, ווי פריער גוט!

האָסט פאַרטוליעט בייז דיין קעפעל,
ווי אַ קינד, וואָס ווערט אין כעס.
מיינע בייזע, שטרענגע ווערטער
זענען מער נישט, ווי אַ שפּאַס.

ביזט די קליגסטע און די שענסטע,
זעסט! איך קני צו דיינע פיס...
נישט צ׳שטער־זשע אונזער חלום
מיט דיין קינדערשען קאַפּריז

האָסט פאַרוויינט די בלאָע אויגען
און פאַרטרויערט די מינוט...
זיי נישט ברוגז, זיי מיר מוחל,
זיי מיט מיר, ווי פריער גוט...

צו דער נאַטור

נעם מיך צו אין דיין שויס אויף אַ לאַנקע
ביי אַ בוימעל, וואָס שאָטענט זיך קיל,
בי אַ טייכעל, וואָס איילט ערגעץ אייביג, —
ווי אַ קינד, וועל איך חלומ׳ען שטיל...

ווי אַ קינד, וועלכעס טהוט נאָך דער מאַמען,
וועל איך זינגען די לידער פון וואַלד,
און דיך פאָלגען, בלויז דיך און מער קיינעם
נעם מיך צו אין דייז שויס און באַהאַלט...

ים

אין אַ שטורעם־נאַכט.

ווייסע, גרויע מכשפות
טאַנצען ווילדע קאַראַהאָדען...
ס'דוכט, זיי טאַנצען מיט אַ טויטען,
צוואָגען, וואַשען אים און באָדען.

זאָלען פאַלען גרויסע שטערען,
זאָל די טריקעניש פאַרזונקען...
גאָט אַליין מיט אַלע הימלען,
וועלען מיר אין ים דערטרינקען!

שיף און שיפלעך טאַנצען לײדיג
בײ די ברעגען צוגעבונדען...
וואו־זשע זענען אַלע העלדען
אין דער שטורעם־נאַכט פאַרשוואונדען?

בײַם ים.

איך בין געקומען צום ים,
אויף זײַן װאַרעמען זאַמדיגען ברעג,
דער ים האָט געראַישט און גערוט,
דער ים האָט געװיגט און געװעקט.

דער ים האָט געקילט מיט זאַלציגען װינט,
מיט לוילכען שוים מיך באַשפּריצט..
און דערנאָך מיך פאַרשלעפּערט געשמאַק,
דעם געדאַנק און דעם גוף מיר געשמידט.

ס׳האָט אַ מעװע געשריגען נאָנט־נאָנט
און אַ שיף איז פאַרבײַ מיט אַ פײַף,
ס׳האָבען פישערס געזידעלט זיך בײַז
און די נעצען געװאָרפען אין ים...

די זון איז פון הימעל אַראָפּ,
אויפ׳ן ים זיך צעלײגט, אויף זײַן ברײט,
מיט פאַליעס און שוימלעך געשפּילט,
אין שטיף־פּעטש געלאָזען זיך װאויל.

די זון איז אַװעק איבער ים
און צעאַקערט זײַן בלוילכען גלאַנץ.
עמערס מיט זילבער געשעפּט,
געגאָסען, צעגאָסײ זײ גלײד.

און דער ים האָט געוועקט: „כאַפּ זיך אויף!"
און דער ווינט האָט גערוימט: „גיב אַ קוקו!" —
האָב איך אין דרימעל געעפֿענט איין אויג,
איז דאָס ליכט מיר אין האַרצען אַריין.

ס'האָט אַ שטראַל מיר אין פּנים דערלאַנגט,
ווי פֿון הימעל אַ פֿלאַמיגע בייטש,
די ברעמען מיר הייס אָפּגעבריט,
דעם שלאָף מיר פֿאַרטריבען, פֿאַריאָגט.

הימעל און זון, זייט באַגריסט!
וואָס כ'האָב נישט פֿאַרשלאָפֿען מיין טאָג,
וואָס כ'שטעה שוין דערוואַכט אויף די פֿיס,
וואָס כ'וועב שוין מיין ליד פֿאַר דער וועלט.

אויף אַלע פֿיר זייטען ליגט ליכט
און אָפֿען פֿאַר מיר איז די וועלט,
איך טייל זיך מיט גאָט אין מיין פֿרייד
און גאָט טיילט מיט מיר זיך אין אַלץ...

ס'ווערט אַ זילבערנע רייף איבער מיר,
איך טאַנץ אין דער זילבערנער רייף.
ערד און הימעל דערלאַנגען מיר הענט
און איך לאָז זיך פֿירען פֿון זיי.

דער ווייסער זעגעל.

דער ווייסער זעגעל פלאַטערט —
דער ים איז ברייט און טיף.
דער ווייסער זעגעל פלאַטערט:
פאַראַנקערט איז דאָס שיף.

עס וועט דאָס שיף בעפרייען
אַ העלד, אַ קאַפּיטאַן,
נאָר הענגען, וועלען פּיצלעך
פון ווייסען זעגעל דאַן.

שלעפעריג וויגט זיך דער ים...

איינציגווייז קומען די פּאַליעס צום ברעג,
קריכען און זוכען צווישען די שטיינדלעך
סודות פון טריט און צעריסענע בלימלעך —
שלעפעריג וויגט זיך דער ים.

דרימעלדיג שטייען די אוראַלטע פעלזען,
דעקען זיך איין אין די אייגענע שאָטענס,
הייליגע רויגקייט בעט זיך אין האַרצען —
שלעפעריג וויגט זיך דער ים.

נאָכאַמאָל מעסט איך דעם וועג אָפּ דעם ווייטען:
קורץ איז מיין בליק און נאָך קירצער מיין האַנט...
כאָטש אין מיין זעבען איז טאָג נאָך און שטורעם —
שלעפעריג וויגט זיך דער ים...

פּאַליע צו פּאַליע באַהעפט זיך אין שווימען,
שטיינדעל צו שטיינדעל פּאַלט גלעטענדיג צו:
יעדערער זוכט זיך זיין חבר אין לעבען
שלעפעריג וויגט זיך דער ים.

איך איינער... איך נעם זיך אַ שטאָלצע כּונה:
איך גיין דאָ באַזונדער, אליין זיך פאַרשווייגען,
האָבען איין חבר: די ווייט-ווייטע ווייטקייט —
שלעפעריג וויגט זיך דער ים.

היינט האָט מיר איינע א שמייכעל געוואָרפען,
ברענג איך דעם שמייכעל ביינאַכט צו די פעלזען:
טיילט מיט מיר, אייביגע, טיילט אייער שוויגען!
שלעפעריג וויגט זיך דער ים...

קיפאַריסען.

יעדער בוים דאָ האָט זיין גאָט,
יעדער בוים באַהאַלט זיין סוד,
קיינער זאָל נישט וויסען.
שעה'ן שטיי איך דאָ און האָרך—
איך דערוואַרט זיך נישט קיין שאָרך
פון די קיפאַריסען.

ווי מאָנאַכען שטרענג־פאַרטראַכט,
שוואַרצע שפּיזען אין דער נאַכט,
שומרים ביי די פלייטען...
יעדער בוים דאָ לעבט פאַר זיך,
יעדער בוים דאָ טרוימט אין זיך —
איינער שטום צום צווייטען

אָפט באַפאַלט אַזאַ פאַרלאַנ·
און אַזוי וויל איך אויף לאַנג
אויך מיין הארץ פאַרשליסען —
לייג איך דעמאָלט האַנט אויף האַנט
און איך חלום נאָכאַנאַנד,
מיט די קיפּאַריסען.

ים-שטיינדלעך.

רונד-רונדע, האַלב רונדע
און קאַנטיגע שטיינדלעך,
פּילפאַרביגע בערגלעך,
באַוועגליכע שטיינדלעך.

אַ שפּיל פאַר די פּאַליעס,
אַ רייץ פאַר די קינדער,
אַ בילד פאַר דעם איינעם,
וואָס ליבט זיך אין פאַרבען.

קומען און שיפען
אין פריילעכען האַפען,
שיפען פאַרשווינדען
אין ווייט-ווייטע לענדער.

רוישען די שטאָלענע שטעט
ביי די ברעגען
מענשען צעגראָבען
די אַלטע בית-עולם'ס,
און ס'גייט, אַזאַ אַרבעט
אויף דרערד ביי די מענשען:
דער מאַרך און די מוסקולען
טאָרען נישט רוען:

מען מוז אַלע סודות
פון קיום דערגרייכען,
מען זוכט אַלע וואונדער,
מען מוז זיי באווייזען.

און דו, אַזאַ אלטער
און אייביגער ים־גוס!
דו מעכטיגע וואסער!
דו שפּילסט מיט די שטיינדלעך

שלינגסט זיי אריין
אין קאָלירטע מיליאָנען
און וואַרפסט זיי ארויס
אין קאָלירטע מיליאָנען.
צו וואָס?

אַי-פּעטרי.

אויף אַי-פּעטרי הענגט אַ וואָלקען
אויפ'ן וואָלקען הענגט אַ שטראַל,
מאַכט ער דורכזיכטיג דעם וואָלקען,
ווי אַ זילבערנעם וואוּאַל.

בליקט אַרויס אַ פעלז אַן אַלטער,
ווי אַ לאַכעדיגע ספינקס;
נעמען בערג און בערגלעך לאַכען,
ס'ווערט אַ שמחה רעכטס און לינקס.

שווימט זיך לאַנגזאַם אָפּ דער וואָלקען,
שווימט און זילבערט אויף זיין וועג:
ווייסע ווילס, טונקלע שלעסער
ביז'ן ים-צו, ביז'ן ברעג.

שפּיציג-הויכע קיפּאַריסען
טאַנצען-אונטער מיט אַ מאָל
און צערייסען לייכט דעם שלייער
צווישען באַרג און צווישען טאָל.

טיפע בלויקייט קוקט פאַרגנב'עט
ווי אַ יונגער פרויען-בליק.
אָט אַזוי זיך מאַכט דער הימעל
מיט די וואָלקענס קונצען-שטיק.

קרימער נאכט.

אויף די אָפּגעקילטע שטיינער
ווינטעלט ווארימער און ריינער,
מיט מאַגנאָליעס זיסע דופטען
מישט זיך ים־זאַלץ אין דער לופטען.

אויף די בערגלעך ביי די פליטען,
איינער שטאָלצער פאַר׳ן צווייטען,
מיט די שפּיץ־קעפּ הויך פאַררייסען
שטייען שוואַרצע קיפּאַריסען.

באַרג און גאָרטען קוקט אין וואַסער
די לבנה פאַליעט בלאַסער...
סיי פון ברעגען, סיי צו ברעגען
שווימען שיפלעך איר אַנטקעגען.

ערגעץ זינגט מען שטיל און שטילער...
אָט ווערט ווארעם, באַלד ווערט קילער.
ים לייגט אויס א נעץ אין הימעל —
עפּעס כשופ׳ט זיך אין דרימעל.

אונטער דער זון.

דער ים, דער גרויסער ים,
די זון, דער הייסער פלאַם,
דיין רייץ און מיין געפיל.
עס זינגט אין מיר די וועלט,
איך ווייס נישט וואָס מיר פעלט
און כ'ווייס נישט וואָס איך וויל.

ס'קאָן זיין פון צופיל פרייד,
איך פיל, אַט בין איך גרייט
אויף העלדישקייטען היינט.
פאַרלאַנג -- און איך דערפיל: —
רוף אָן דיין שענסטען ציל,
ווייז אָן דיין ערגסטען פיינט.

אַלץ איינס מיר: טאָל צו באַרג,
אַלץ איינס: דער אַלטער פאַרק
האָט יונגעביימער אויך.
ווער האָט עס אויסגעקלערט,
אַז גאָט איז ווייט פון ערד,
אַז שטערען זענען הויך...

פאַרלאַנג און איך דערגרייך.

כ׳גיי צו דיר.

כ׳גיי צו דיר דיין טאָג באַגריסען,
אומגעריכט און אָן דיין וויסען
טראָג איך דיר מיין גאַנצע פרייד.
וועסט מיר היינט אַרויס אַנטקעגען
טריי און האַרציג... וועסט וואָס פרעגן
און וואָס זאָגען שטילערהייט.

צוואַנציג וויאָרסטען באַרג און טאָלען,
אַלע עכאָ׳ס ווידערקולען
מיינע לידער... כ׳גיי דיך זען,
כ׳גיי צו דיר דיין טאָג באַגריסען...
ים און פעלזען, קיפּאַריסען...
וויפיל פרייד מיר איז געשען...

אָדלערס פליען... גליק־סימנים...
און דער ים באַווייזט זיין פּנים,
גרין און רויג, ווי אַ פעלד.
כ׳גיי צו דיר דיין טאָג באַגריסען,
אויב דו וועסט דיין האַרץ פאַרשליסען —
דאַן פאַרשליסטו מיר די וועלט...

מאגנאָליעס.

מאגנאָליעס — זיסע בלומען,
בלומען — שוואַנעז!
די זון פון דרום האָט אייך
אויסגעשטאַנען.

אייך האָט ביינאכט דאָס ווינטעל
אָנפאַרטרויט אַ מעשה,
פלאַצט איר איצט פון ליידענשאַפטען
פלאַמיג, פלאַמיג־ווייסע.

מאגנאָליעס, תאוה־בלומען!
נאַקעט און באַשטראַלט.
דורשטיגע און צייטיגע
רייצט איר יונג און אַלט.

מימאָזען

דיין ליבע אלייע מימאָזען
שטייט איינזאַם־פאַרטראַכט.
דער ווינט האָט באַגינען צעבלאָזען
דעם טרוים פון דער נאַכט.

דאָך ווייגט נאָך צווישען די צווייגען
דער סוד פון דער נאַכט.
נאָר איך בין פאַרמשפט צום שווייגען:
דיין טיר איז פאַרמאַכט.

איך זוך אויף די זאַמדיגע שטעגען
די טריט פון דער נאַכט...
ווער ווייס, ווען איך וועל דיך באַגעגענען?
מיין בענקעניש וואַכט.

איך וועל דאָ מיין האָפענונג לאָזען,
וואָס דו האָסט געבראַכט.
מיין שטומע אלייע מימאָזען
שטייט איינזאַם פאַרטראַכט.

א װאַלקען.

עס האָט זיך אַ װאָלקען פאַרקליבען
צװישען די בערג,
און איז דאָרט הענגען געבליבען
אַזוי װי אַ שטילער פאַרקלער...

עס יאָגט אים דאָס װינטעל נישט מער,
טיפעניש ציט נישט אין טאָל.
אַ חלום — דער װאָלקען,
אַ שװעב פון אַ מאָל...

ער זעט נישט די כמאַרעס פון יענעם זייט באַרג,
ער זעט נישט דעם ים, װאָס צעשטורעמט זיך שטאַרק,
ער זעט נישט אין טױ
װעמעס בליק ער דערפרייט,
און פילט נישט, װי לאַנגזאַם
ער שטאַרבט און צעגייט.

די זון שרייבט...

די זון שרייבט אַ גאַנצען טאָג
מיט שטראַלען־היעראָגליפען;
זי צייכענט אויפ'ן ים אַ וועג
פאַר אַלע ווייטע שיפען.

נאָר ווינט און ים אין איין פאַרבאַנד
צעשטערן אירע פּלענער
און פון די שיפען בלייבט אַ מאָל
אַ באַרג צעקלאַפּטע שפּענער.

דערנאָך, ווען די לבנה שווימט,
קום איך צום ברעג אַ בלאַסער,
איך לייען אַ צעשראָקענער
די צייכענס אויפ'ן וואַסער.

עס וואַשט זיך ווער מיט טויטע הענט
אין שיין פון דער לבנה.
און נאַכט אַליין מאַכט פול די נאַכט
מיט פחד און סכנה...

דאָ און דאָרט

דאָ און דאָרט שפּרינגט אַרויס פון וואַסער
אַ ווייסע לאַנגע האַנט
און גלעט דעם שאַרף־גלאַנץ אויף די פּאַליעס
דאָ און דאָרט שפּרינגט אַרויס פון וואַסער
אַן׳אָנגעזייפטער קאָפּ
און ווערט פאַרשוואונדען

חער טרייסעלט עס, ווער הוידעט עס מיין שיפעל?
אויף צעקלאַפּטע פּאַליעס פּערטעלט זיך מיין חלום,
און ווערט פאַרשוואונדען.

אַ ווייסע מעווע פליט איבער מיין קאָפּ.
דער ווייסער פויגעל טראָגט מיר לוין פאַר אַלע
זאָרגען,
און ווערט פאַרשוואונדען...

אָפּט זע איך אין דער טיפעניש מיין אויסגעטרוימ־
טען פּאַלאַץ
עס גלאַנצען ווענט געשליפען פון קריסטאַל..
עס קומט אַ פאַלשער טרייסט־געדאַנק.
און ווערט פאַרשוואונדען...

פלינקער, פישער!

פלינקער, פישער! גיב דיין שיפעל,
לאָז די נעצען אויפן ברעג.
דיינע פיש, וואָס דו ווילסט פאנגען,
וועלען היינט נאָך נישט אוועק.

אָבער דאָרט אין ים אינמיטען,
ווייט אין וויגענדיגען ים,
האָט דער הימל שטיל און פלוצלונג
אָנגעשיקט אַ העליש פלאַם.

איינגעגראבערט זיך אין וואסער
ווי אַן׳אַנקער האָט די זון.
גיכער, פישער. גיב דיין שיפעל...
ווייסטו נישט דערפון?

היינט וועט ווערן דאָ באַשלאָסען
אין דער לעצטער שטורעם-שלאַכט,
וועמען טאָג געהערט און לעבען,
וועמען — נאַכט...

די פרוי און דער אָדלער.

אין ים האָט אַ פרוי זיך געבאָדען,
געשפּרונגען אין וואַסער, געטאַנצט,
דער ים האָט גערוישט און געזאָטען
מיט זילבער געשוימט און געגלאַנצט

גאָר הויך איז אַן אָדלער געפלויגען,
אַ גאַסט פון אַי-פּעטרי, פון באַרג.
דער ווינט האָט די שיפלעך געצויגען,
געהוידעט די זעגלען ניט שטאַרק.

גאָר ווייט אויפן ים איז געלעגען
פון שיף אַ געשוים און אַ רויך...
און שטום אויפן ברעג, אויף די וועגען,
און שטיל אויף די בערג אין דער הויך.

דער אָדלער צעשפּרייט זיינע פליגעל.
זיין שאָטען פאַלט אונטען אין ים,
אַ שוואַרצער, אַ מעכטיגער זיגעל
פון שטאָלצען, פון אָדלערשען שטאַם.

די פרוי האָט די אָרעמס די ווייסע
געעפענט, די אויגען פאַרמאַכט.
אין וואַסער אַריין אויף צו פלייסען,
פון וואַסער אַרויס או יגעלאַכט

דאָך ווײַל זיך דער אָדלער נישט מיען,
צו נידערן אונטען... ער וואַרט.
די פרוי... זי קאָן דאָך נישט פליען,
זי שמייכעלט, זי ווינקט און פאַרנאַרט.

דערווייל איז אַ שיף אָנגעקומען
מיט מענשען אַ סך אויפן דעק.
דער אָדלער האָט הויך זיך פאַרנומען,
די פרוי איז אַנטלאָפען צום ברעג.

צום ים

מיין ליבּ נעזאַנג געהערט צו דיר און צו דיין שטורם
אויפגעמונטערט
גיי איך הויך אַרויף אויף באַרג און טורעם
מיין האַרץ, מיין אויג
זאָל ברייט און ווייט דיך גריסען.

ביז ענדלאָז ווייט,
וואו הימל באָדט זיך אין דיין פליסען,
וואו זון גייט אויף און ווערט דערטרונקען,
וואו שטערן לעשן זיך ווי פונקען...

מיין ברכה שיק איך צו דיין גרויסקייט
צו דיין רויִגקייט און בייזקייט,
יעדער פאַליע,
וועלכע קעמפט און פאַלט,
פאַר אַ רגע זיין בעשטראַלט.

און ס'דאַכט זיך מיר:
אַ ווייסער זעגל וועט
צו דיינע ברעגען קומען...
אַ פליגעלדיִגער ווייסער זעגל.

און אַלץ,
וואָס איך האָב אויסגעשטרייטט אין מיינע יונגע יאָרן

און אלץ.
וואָס איך האָב לאַנג אין שטרייטען שוין פאַרלאָרען
איז דאָס,
וואָס איך פאַרלאַנג נאָך איצט
אין שטאָלץ פון לעבען,
דאָס אלץ וועט מיר דער ווייסער זעגל געבען.
און פילען־פיל איך, ווי עס וואַקסט מיין וועזען,
אז שוואך בין איך גאָר קיינמאָל נישט געוועזן.

אליין האָב איך געפלאַנצט מיין שטורעם,
אליין געקלעטערט אויף מיין טורעם
צו איינזאַמקייט, צו זון אין פלאַם...

באַגריס אויך דו מיך, ים!

פּאַליעס.

עס לויפען קאַרליִקעס
מיִט טאַצען פון קריִסטאָל,
עס לויפען קאַרליִקעס
און פאַלען אַלעמאָל.

עס בויען קאַרליִקעס
זיִך הייזעלעך פון שוים,
זיי דערבויען ניִשט
און זיִנקען איין איִן תהום.

איך האָב דריי יאָר.

איך האָב דריי יאָר געטעמפּט
זאַלציגע לופט,
איך האָב דריי יאָר מיין זעגל
אין שט[illegible] ווינט געפּרובט.

און איצטער ביי די שטיינער
פון מויער און פון שטאָט.
פאַרבענק איך זיך אַ בלייכער
נאָך יענע טעג... נאָך גאָט.

די ווייסע זעגלען שוועבען
אויף שוימעלעך פון ים...
די וועלט איז איצט מיין שטייגעל
די לופט איז מיר דאָ סם.

אכט שורות

וואָס איז אַ ליד?

וואָס איז אַ ליד? אַ שיינער קלאַנג,
אַן אָדלער־פלי פון׳ם געדאַנק,

אַ בליק צו גאָט, אַ בליק אין תהום,
פאַרלאַנג געשמידט אין פערד און רוים,

אַ הייליג פלוך און אומעט־פרייד,
אַ שמעטערלינג, אַ ווייסער קווייט...

אַ טרוים, וואָס נאַרט און וויגט אונז איין.
אַ שטומע טרער געמישט מיט ווייַן.

מײַן ניגון.

דאָס לעבען איז אַ גרויסע האַרפּע
מיט סטרונעס לאַנגע־לאַנגע...
גאָט! מיט מײנע שװאַכע פינגער
װילט זיך די סטרונעס מיר פאַנגען.

אָבער כ'װיל נישט קײנעם װעקען,
און נישט טרײסטען און נישט שרעקען...
קלױב איך אויס דעם שטילסטען ניגון,
זיך אַלײן נאָר אײנצװױגען...

איך און אלע...

איך און אלע — צוויי געזעצען...
וועלכעס זאָל איך שטאַרקער שעצען?

זיין דער ערגסטער, זיין דער בעסטער?
גיב אַן עצה, גוטע שוועסטער!

וועמען פאָלגען: זיך צו יענעם?
אוי, דאָס לעבען איז אַ גיהנום...

אַלע וועגען זענען קרומע,
אַלע געטער זענען שטומע...

אויף אונזערע ביינער

איין דור וועט צעשטערען,
דער צווייטער וועט בויען,
דער דריטער וועט קלערען,
ווי איבערצובויען.

טראָגט ציגעל, טראָגט שטיינער,
קומט אַקערן, פלאַנצען —
אויף אונזערע ביינער
וועט עמיצער טאַנצען...

צו גאָט

גאָט, נידער צו אונז
אין די טאָלען פון פּיין,
מיר קאָנען שוין מער
אזוי איינזאַם נישט זיין.

דו לעבסט אויפן הימעל,
דער טייוועל אויף דר'ערד.
רבונו-של-עולם,
זע מאַך עס פאַרקערט!

מ י ן י נ י ק ה

זאָל די אַלטע זון מיר שײַנען —
איך בענוגען זיך דערמיט,
זאָל דער שוים פון אַלטע װײַנען
יונג באַגײַסטערן מײַן ליד.

איך — אַ דיכטער פון די אַלטע,
איך האָב ליב די אַלטע װעלט.
די לבנה׳שי די קאַלטע
זײַט יניקה פון איר קעלט.

מיין ווידערקומען

איך ווארט מיין ווידערקומען,
אין טויזענט יאָר, איך גלייב.
איך וועל דאַן זיין אַ הערשער
אָן אָדלער, צי אַ לייב.

די הענט, די הענט, ווי מאַכטלאָז
זיי זענען אין מיין צייט...
איך ווארט מיין ווידערקומען,
איך זע זיך אין דערווייט.

דער וואַלד־שפּיץ זילבערט

דער וואַלד־שפּיץ זילבערט,
עס טויט דער טאָל,
עס גרינט דאָס לעבען
צום ערשטען מאָל,

דער ווינט — דער יורש
פון יעדער פרייד,
באַשיט מיין שטעגעל
מיט ווייסען קווייט...

קאנטראסטען

ביים פאָנטאַן.

שפּריץ מיט קאַלטע טראָפּענס,
זילבערנער פאָנטאַן!
ביי די קלאָרע שטראָמען
קניט אַ בלאַסער מאַן.

זינדיג און צעשראָקען
שטרעק איך אויס די הענט,
שפּריץ מיט קאַלטע טראָפּענס, —
מיין נשמה ברענט.

יעדער פרישער טראָפּען
שווענקט אראָפּ אַ זינד...
און די אויגען זעען
ווי עס בליט און גרינט.

רעגעך-וואו

ערגעץ-וואו איז דאָ אַ פעלד.
ווינטער ווייט דאָרט שניי און קעלט.

זומער גרינט דאָרט, זומער בליט,
און עס שוועבט אין גראָז אַ ליד.

ערגעץ רוט אַ בערגעל ערד, —
מיר אַליין איז עס באַשערט.

כאָטש איך ווייס נישט, וואו דאָס איז —
קיינער ווייס נישט אויף געוויס,

אפשר נאָנט און אפשר ווייט?
אָ, ברענגען וועט עס די צייט,

און געפינען וועל איך רו...
ערגעץ-וואו... יאָ, ערגעץ-וואו...

לערן זיך שווייגען

ווערסט בלייכער און עלטער,
די פריינד ווערען קעלטער,
די וויסטקייט אין הארצען וועט שטייגען.
דערמאָן די פערלאַנגען,
וואָס זענען פאַרגאַנגען,
און לערן זיך, לערן זיך שווייגען...

אין גאָרטען ווייט קילקייט —
האלב-טאָגיגע שטילקייט,
א בינעלע זשומט אויף די צווייגען.
גיב אָפּ דיין נשמה
די לעצטע נחמה,
און לערן זיך, לערן זיך שווייגען.

עס וויינען די שטערען
מיט גאָלדענע טרערען...
די נאַכט וועט קיין וועג דיר נישט צייגען.
פאַרוויג אין זכרון
דעם צער פון די יאָרען
און לערן זיך לערן זיך שווייגען.

אַ שטימונג

אַ נאַסער, אַ קאַלטער פרימאָרגנ.
מיין חדר —
אַזוי ווי אַ קאַמער אין תּפיסה.
היינט וועט ער קומען דער תּלין,
די ליפּען פאַרקרומט און פאַרביסען.

מיט בליי איז פאַרגאָסען דער הימעל,
איך האָב אַזוי לאַנג נישט געזען שוין קיין בלימעל.
וואו ברודער? וואו שוועסטער? וואו פריינד?
היינט!
היינט וועט ער קומען...

קאַלט און קיין איינציגע האָפענונג מער,
און קיין איינציגע וואַרעמע טרער.
היינט וועט ער קומען
מיט שטאַרען, פאַרגליווערטען בליק,
און שוין דער האַנט וועט ער האַלטען אַ שטריק.

אַ באַלאַדע

קיינער ווייס נישט די מעשה געניי;
ביים גראַף — איז פּלוצלונג געשטאָרבען די פרוי...

גייט אַרום אַ פאַרקלערטער דער גראַף,
שעה'נייז שעה'נווייז שטייט ער ביים סטאַוו.

שפּרינגט דאָרט אַ זשאַבע אַרויס אויף אַ שפּאַן,
שווימט מאַיעסטעטיש צום ברעג צו דער שוואַן,

באָדען די וואָלקענס אין וואַסער זיך אויס,
כאַפּט זיך אַ פישעל צעשראָקען אַרויס.
הענגען די שטערען דאָרט איבער זיין קאָפּ,
פאַלט ווען אַ גאָלד־בליץ אין טייכעל אַראָפּ.

שרייט וואו אַ פויגעל, קרייט וואו אַ האָן,
טראָגט זיך באַגינען פון דאָרף אַ גלין־גלאָן,
דער גראַף שטייט ביים סטאַוו ביז פאַרטאָגיגען טוי,
ער וואַרט דאָרט, ער וואַרט דאָרט, ער וואַרט אויף
זיין פרוי.

ביז עמיצער קומט פון די דינער צו אים
און רופט אים און טרייסט מיט אַ פאָטערליך שטים..

אין שלאָס, אין אַ ראַם הענגט אַ בילד פון אַ פרוי...
אין שלאָס שוועבט אַ סוד... קיינער ווייסט נישט געניי.

באהעמע־ליד.

מיר לעבען צווישען שפּאַס און זאָרג,
מיר נעמען פרייד פון צער,
מיר לויפען פון דער וואַכיגקייט,
ווי פון אַ טויט־געפאַר.

ווען אונזער ווילען ווילט זיך נאַר,
מוז ווייסקייט ווערען שוואַרץ,
און ווי צו די געזעצען דאַן,
ווען ס'שרייבט זיי אונזער האַרץ.

פון טויזענט פלאַמען־פייערען
באַקומט איר בלויז אַ פונק.
פון גאָט־און שד־באַגעגעניש —
אַפילו נישט קיין וואונק.

מיר שאַפען וועלט און וועלטען...
פאַר וואָס? אָ, ניין! פאַר זיך.
ווי רופט מען אייך? זאָגט נאָכאַמאָל!
ווייל מיר פאַרגעסען גיך.

די בירגער טראַכטען, קלערען זיך:
„זיי זענען אונז צו פרייד", —
מיר האָבען אייך אין זינען נישט
אַפילו נאָכ'ן טויט.

די מיידלעך בעטען ליבע אונז
אויף אייביג כאָטש... נישט מער.
אך, אייביג איז די נארישקייט,
א צוזאָג איז נישט שווער.

מיר נארען און מיר נארען זיך
און שטארבען פאר דער צייט.
א קללה אלע שפּאָרזאמע
און אלע קארגע לייט!

נשמה׳לע.

גוטינקע, העפליכע, ערליכע, גלאַטינקע,
גרויסע־קליין־קעפּעלשע, פּעטינקע, זאַטינקע,
רונדע־פּירקאַנטיקע, כשר געמיינינקע —
זאָג, וואו אנטלויפט מען פון דיר?

שטענדיג צופרידענע, שקלאַפּיש־דעספּאָטישע,
אייביג פאַרנומענע, שפּאָרזאַמע, קראַטישע,
פּיפּיגע, פלייסינקע, פאַלשע־אומשולדיגע —
זאָג, וואו אַנטלויפט מען פון דיר!

נאַריש־געגאַרט זע איך אויס אין מיין וואַנדערן,
לויף איך פון איינעם, דאַן ביזטו ביים אנדערן,
אומעטום, אומעטום זע איך דיין עגליכקייט—
זאָג, וואו אנלויפט מען פון דיר!

די מידקייט יאָגט אהיים.

די מידקייט יאָגט אהיים פון איינזאַמען שפּאַציר,
דאָך מאַך איך קליינע טריט און שטיין בלייב איך ביים טיר.

אין ענגען צימער מיינעם באַגעגענט מיך די נאַכט:
וואָס האָסטו מיר פון טאָג פון ליכטיגען געבראַכט?

וואו זענען דיינע פריינד? וואו איז דיין ציל און זיג?
דו גייסט אליין אוועק און קומסט אליין צוריק.

אַלץ קעלטער ווערט דיין קוק און גרויער און פאַרטראַכט..
וואָס האָסטו מיר פון טאָג פון ליכטיגען געבראַכט?

איך בין די שוואַרצע נאַכט, געבוירען חושך=שוואַרץ:
צי דען בין איך דיין פריינד, דער צווילינג פון דיין האַרץ?

עס יאָמערט ווער אַרום און בייזערט זיך און לאַכט:
וואָס האָסטו מיר פון טאָג פון ליכטיגען געבראַכט?

קאָרטען.

אַך, לאָמיר צעוואַרפען די קאָרטען,
צעשיטען זיי פריילִיך, אויף דר'ערד,
אומישנע פאַרשווינדלען דעם מזל,
דער גורל, וואָס אונז איז באַשערט.

פאַרשפילען, געווינען — נישט קלערען
די ענדע, וואָס גייט זי אונז אָן?
אַך, לאָמיר צעוואַרפען די קאָרטען
און אָנהייבען ווידער א קאָן.

ווי פריילִיך עס שפילט זיך פון אָנפאַנג,
ווי זיכער מיר זענען ביינאַנד.
נאָר פלוצלונג פאַרלירסטו דיין דרייסטקייט,
עס ציטערט דיין מוטיגע האַנט.

אַך, לאָמיר צעוואַרפען די קאָרטען,
דער ספק, דער בייזער... ער צילט:
ווען איינער פון אונז זאָל פאַרשפילען,
דאַן האָבען מיר ביידע פאַרשפּילט.

מיין טויט.

אין א בלויען פארנאכט זאָל ער קומען,
שטיל און רויִג זאָל זיין די נאַטור,
שטיל און רויִג זאָל זיין די נאַטור,
אַז די לופט זאָל אַ בלום נישט באַריִרען.

אַז אין פעלד זאָל אַ גראָז זיך ניִשט בייגען,
און קיין שטויב זאָל ניִשט בייטען זיין אָרט,
און קיין שטויב זאָל נישט בייטען זיין אָרט
אין דעם בלויען פארנאכט פון מיין שטארבען.

אַ קראַנץ פון בלויפאַרביִגע בלומען
פאַרוואַרפען זאָל ער אויף מיין האַלז,
פאַרוואַרפען זאָל ער אויף מיין האַלז,
און לאַנגזאַם און לאַנגזאַם פאַרציִען.

מיין קבר זאָל קיינער נישט וויִסען...
אַזוי ווי ס׳פאַרשווינדט די נשמה,
אַזוי ווי ס׳פאַרשווינדט די נשמה,
זאָל ווערן מיין קערפער פאַרשוואונדען.

בײ אונז אין שטוב.

בײ אונז אין שטוב מיט צוגעמאַכטע טירען
איז שטיל דער טויט אַרײנגעקומען
און צװײ קרבנות צוגענומען—
בײ אונז אין שטוב מיט צוגעמאַכטע טירען.

אין אונזער צער װעט קײנער אונז נישט טרײסטען,
און קײנער װעט די קברים נישט באַצירען.
מיר װעלען פעסטער צומאַכען די טירען
און שװײגעדיג אַלײן אין צער זיך טרײסטען.

איך װײס נישט װעמען פריער צו דערמאָנען:
מײן שװעסטער מיט די סערנע־טריט,
מײן ברודער מיט זײן יוגענט־ליד...
איך װײס נישט װעמען פריער צו דערמאָנען.

דאָך גלױבען װילט זיך אין גן־עדן
און בעטען זעליגקײט און גנאָד,
פאַר צװײ נשמות בעטען גאָט...
זײ זאָלען ליכטיג רוען אין גן־עדן.

„זשיד".

א ליד א שוואַרצס, פון שוואַרצע קלאַנגען,
פון שוואַרצען ריטם אויסגעשמידט,
א שוואַרצער גיפט פון שוואַרצע שלאַנגען,
פון שוואַרצען שפינוועבס איז דאָס ליד.

א זשומעריי פון שוואַרצע בינען,
א בילעריי, א שוואַרץ געמיט,
א ברום פון שיכּורע אָן זינען:
„זשיד".

אין שוואַרצע נעכט האָט דער נישט גוטער
אין גיהנום־פּעך דאָס וואָרט געגליט.
אים חזר'ט נאָך דער הייסער לוטער
און אויך דער קאַלטער יעזואיט.

אָ, אַלטע גיהנם־וועלט, באַרעכען!
וועסט פּגר'ן פון האַס געשמידט.
ווען וועסטו שוין די ציין צעברעכען,
בייז קייענדיג דעם „זשיד"...

עס קוקט אויף מיר דער האס.

עס קוקט אויף מיר דער האס מיט טויזענט אויגען;
אויף יעדען טריט, אויף יעדער גאס
קוקט אויף מיר דער האס...
פון יעדער שילד, פון יעדען צייטונגס-בלאט,
פון יעדענס העפליכען פארנייגען,
פון יעדען גאס-יונג קוקט אויף מיר דער האס...
ער יאָגט מיך נאָך, ווי פיילען פונ׳ם בויגען:

אין טראמוואי-קלונג, אין פייף פון באן,
אך! אומעטום איז האס פארהאן...

אין קינדערס אומשולדיגען שפאס
און אין דעם הונגעריגענס כעס,
און בייזען שטאָלץ פון פיינעם פאן...
אך! אומעטום איז האס פארהאן.

מיין פרייד!
מיין העלער רעגענבויגען!
וואו איז מיין האָפענונג אויף פרייד,
ווען אלץ איז אָפגעסמ׳ט אויף טויט...
שווארץ מיין טאָג!
שווארץ מיין נאכט!
צו האָב איך זארגלאָז ווען געלאכט?

עס קוקט אויף מיר דער האַס מיט טויזענט אויגען,
און טרייבט ביי וועגט גיין איינגעבויגען...
גיין ווייט פון שטאָט,
צום שד, און שפּאָט
צום וויסטען פעלד...
אַ, שלעכטע וועלט!

וואָס וועט בלייבן?

וואָס וועט בלייבן צו דערמאָנען
פון דעם לאַנגען וועג,
וואָס וועט בלייבן, וואָס וועט בלייבן
פון די שווערע טעג?

אַז מען פלאַנצט נישט אין דער יוגענט
בליט דאָך שפּעטער נישט,
אַז מען זינגט נישט אין דער יוגענט,
זינגט מען קיינמאָל נישט.

בלומען בליען, בלומען וויאַנען,
אָבער וויי אונז, וויי,
אונזער גאָרטען ליגט פאַרגליווערט
אונטער קאַלטען שניי...

וואָס וועט בלייבן צו דערמאָנען,
דור, מיין דור, באַקלער!
קליינע קללות ווערען גרויסע
און נישט מער, נישט מער.

באַגראָבענע יאָרען.

איך טראָג אַ קבר אין מיין האַרץ,
מיט ווייטאָק און מיט צאָרען,
מיין יוגענט ליגט באַגראָבען דאָרט,
מיין לעבענס בעסטע יאָרען.

און שטייען ווען די יאָרען אויף
פון קבר פון פאַרמאַכטען, —
דאַן נעם איך מיט אַ פּחד־שרעק
זיי איינציגווייז באַטראַכטען.

מיט טויטע, אויסגעשטרעקטע הענט...
איך קאָן זיך נישט באַפרייען.
זיי שטיקען מיך און ווערגען מיך —
נישטאָ קיין קראַפט צו שרייען...

וואָס ווילען די סקעלעטען־הענט?
וואו פירען מיך די יאָרען?
ס'איז נאַכט און ווינט... איך הער עס בלאָז
דער לעצטער בייזער האָרן...

דער פאַנטאַזיאָר

ער זאָגט: „איך האָב אַ פּאַלאַץ,
ס'איז זייער ווייט און הויך",
עס וואונדערט אונז זיין רייכקייט:
דער מענש איז קליין און בלייך.

ווען אַלע האָבען זאָרגען,
איז ער פון זאָרגען ווייט,
ווען מענשען שטרייטען ביטער,
איז נאַריש אים דער טויט.

פאַרשפּילט זיין גליק, זיין גלויבען —
עס טוט אים גאָרנישט באַנג.
אַ פריינד איז אים געשטאָרבען,
פאַרשווינדט ער וואו אויף לאַנג.

אַך, וואו איז דאָס זיין פּאַלאַץ,
וואָס מאַכט פון יאָך אים פריי?
מיר פרעגען אים... ער שמייכעלט
און לאַכט פון אונז דערביי.

געפינען מיר אים שפּעטער...
ער האָט אונז דאָך גענאַרט:
זיין היים איז ענג און פינסטער
און זיין געלעגער האַרט.

געפינען מיר אים שפעטער
אין שענק ביים פראָסטען ביר...
ער נעמט אונז דאַן דערציילען
פון רייכקייטען אָן שיעור.

ער זאָגט: „איך האָב אַ פּאַלאַץ
ס'איז זייער ווייט און הויך".
ער רויכערט זיך זיין ליולקע
און שפּילט זיך מיט'ן רויך.

אין קאפע

צווישען טאָג און אָוועגט
ברענען העל די לאָמפּען,
אויפ'ן גאַס אין נעפּעל
שימערען די מענשען...

אין א טיפען ווינקעל
יאָמערט דאָרט א פידעל,
יאָמערט פון סאָרענטא
און פון בלויע ים'ען.

ביי מיין נאָנטסטער שכנה
איז די נאָז פארפודערט,
און די שטרויסען-פעדער
אויפ'ן קאָפּ צעבראָכען...

דאָרטען אין מיין הארצען,
וואו דער מידער אומעט,
זאמעלט זיך א ווייטאָג
שטארקער אלץ און שטארקער.

אין אזעלכע שעה'ען
קומט א מאָדנע שטימונג:
שטארבען וואָלט זיך וועלען,
אָדער נעמען פליען...

קאָנטראַסטען

איך וויל אַלץ זאָל בלייבען ביים אַלטען
דאָס לעבען זאָל אַנדערש נישט ווערען:
דעם טאָג זאָל זיך זען אַ בין שטראַלטען,
די נאַכט אָפּגעשאָטען מיט שטערען.

דער טייך זאָל אין ווינטער זיך שטעלען,
און פרייליך אין פרילינג זיך רירען...
דאָס פעלד זאָל זיך ווייסלען און געלען
און ווייזען וואָס מערער קאָלירען.

אין וואַלד זאָל דאָס לעבען זיך שפּילען
און פייפען און טרעלען און זינגען,
און פייגעל און מילבען און גרילען
זאָל איינער דעם צווייטען פאַרשלינגען.

דער אמת זאָל שטראָפען דעם ליגען,
דער שקר פון אמת זאָל לאַכען,
זאָל איינער דעם צווייטען באַטריגען,
דער שטאַרקער זאָל זיגען דעם שוואַכען.

די פרוי זאָל ווי היינט קאָקעטירען
און לאַכען מיט זילבער-געלעכטער,
דער מאַן זאָל זיין קראַפט נישט פאַרלירען,
דער שטאַרקער, דער שטאָלצער, דער שלעכטער.

זאָל ליבע נישט זיין אין אַרענדע
ביי גוטע, ביי פרומע, ביי קיינעם...
דאָס לעבען וואָס בלייבט א לעגענדע,
וואו גוטסקייט און בייז גייט אינאיינעם.

איך וויל מיינע טעג נישט באַלאַסטען
מיט פאַלשע געזעצען־נדרים...
אַך, שיין זענען בלויז די קאָנטראַסטען
פון בליענרע גערטנער און קברים.

מײַן תּפֿילה

זאָל זײַן בײַם אַלטען ארון־קודש,
זאָל זײַן בײַם װײַטען מעקאַ־שטויב,
זאָל זײַן בסוד, זאָל זײַן פֿאַר עדות —
איך װיל מײַן תּפֿילה זאָל דערגײן.

זאָל זײַן בײַם שײַן פֿון דער לבֿנה,
בײַ דער העלער זונען־שײַן,
בײַ דעם בילד פֿון דער מאַדאָנע...
ס'איז אַלץ אײנס, װוּ ס'זאָל נישט זײַן.

איך װיל מײַן תּפֿילה זאָל װער הערען,
מײַן אױסגעבענקטען, מידען קול...
און יענער גאָט װעט מײַנער װערען,
װאָס װעט מיר ענטפֿערען אין טאָל...

מאשינען

מאשינען.

קאלטע, סימעטרישע שלאנגען אָן זינען —
לויפען מאשינען
און גלאנצען
מיט שטאָליגען שוים,
ווי קאָסעס,
ווי אייזערנע אָרעמס,
ווי אייזערנע קניען.
זיי פאלען ארונטער
און הייבען מיט אימפעט זיך ווידער...
זיי פאלען ארונטער
און נעמען נאָך האסטיגער לויפען —
טויזענטער מאָל.

לעדערנע קייטען, לעדערנע צוואנגען
כאפען ארום די מאשינען
און לויפען מיט זיי.
לויפען און בייגען זיך פלינק און עלאסטיש
אין אזא ווילדען,
אין אזא שלאנקען,
אין אזא בליצשנעלען
ראָד-קאראהאָד..

שרייפעלעך קליינע, שרייפעלעך דרינבנע

װײַנען מיט טרערען,
מיט שמוציגען אײל.
ערגעץ דאָרט: אונטען און אויבען און העכער,
רײַסט זיך די פּאַרע און ציטערט
און קרעכצט...

אָבער די גרויסע, די קאַלטע מאַשינען,
אָבער די אײַזערנע שװײַגיגע חיות,
אָבער די רונדע, די קאַנטיגע לאַפּעס
געבען זיך שלום אָפּ יעטװעדער װײַל.
זשומען,
הודזשען
און שרײַען,
טעמפּ פאַרשטיקט...

צײַטענװײַז, דאַכט זיך,
זײ שװימען, זײ שװעבען,
קריכען אויף סאַמעט, אויף װײכע דיװאַנעס,
קאַלטע, סימעטרישע שלאַנגען.

אַט נעמען זײ לויפען גאָר שטיל, װי די פײגעל
און פאָכען מיט שטאָלענע פליגעל
אָן אָטעם, אָן װינט, אָן גערויש.

פלוצלונג פערװילט זיך זײ
אויסקלאַפּען גאַמען:

„טיק־טאַק" און „טיק־טאַק"
און „טיק־טאַק" אויף ס'ניי...
און אַלע מאַשינען צעטרייסלען די מויער,
פאַרהילכען, פאַרטויבען דאָס לעבען צרום.

זיי זענען צופרידען,
די קאַלטע געשליפענע אייזענס,
זיי זענען צופרידען
די רונדע פילקאַנטיגע רעדער און שרויפען:
מען האָט זיי פון דר'ערד אויסגעגראָבען,
פון שטיינערנע אָרעמס געראַטעוועט,
פון אייביגען שלאָף אויפגעוועקט.

מ'האָט זיי געשטאַלטען געגעבען
ע'ע קטריע־נשמות
און מאַכט איבער אַלץ,
איבער די טרוימען פון פאַן און פון וועלדער,
פון הימלען, וואָס שפּיגלען זיך אָפּ אין די סטאַוועס,
אין טייכען און ים'ען...
מאַכט — איבער אַלץ...

זיי האָבען די געטער די אַלטע צעמאַלען,
די שטאַרקע מאַשינען,
די אייזענס, וואָס האָבען אין דר'ערד
איינגעאָדערט געדרימעלט...
זיי האָבען די געטער צעמאַלען.

דער מענש האָט פון דר'ערד זיי געבראַכט
אויסגעגראָבען פון טיף ווי אַן אוצר,
איצט שטייט ער צעטומעלט
ביים אוצר.
שפּרינגט אָפּ מיט מורא בעת די מאַשינען
לויפען און טאַנצען אין ווילדען געלויף.

ער הערט נישט זיין אייגען קול,
ער הערט נישט זיין אייגען ליד...
בעת די מאַשינען
פאַרהילכען דאָס לעבען אַרום.

די זון קוקט אַריין דורך פאַרפּאַרעטע שויבען
אויף ספּינקסען
פון קאַלטען געשליפענעם אייזען,
אויף לעבען, וואָס לעבט נישט,
אויף לעבען, וואָס זינגט נישט,
אויף לעבען,
וואָס שמידט זיך די קייטען אַליין.

און ס'לויפען די שטאָלענע קאָסעס,
די אייזערנע אָרעמס;
און ווילען דאָס לעבען אינגאַנצען פאַרכאַפּען.

נאָר מענשען זיי גלויבען
און וואַרטען אַ נייעם משיח,

אַ נײַעם משיח פֿון שטאָל און פֿון אײַזען:
צו שמידען דעם ערשטען און לעצטען פֿאַרבאַנד.

און דעמאָלט:
נשמה װעט געבען דער מענש די מאַשינען
און אײַזען װעט געבען דעם מענשען
זײַן קראַפֿט...

מ׳בויט א הויז

מ׳בויט א הויז
רייטען אויף א רונדען קלאָץ
און צוויי געזונטע בעל מלאכות
מיט שאַרפע העק:
מען קאַנטעוועט דעם רונדען בוים...

העי!
א שפּיי, און שפּענער
פרישע שפּענדלעך פליִען,
ס׳שמעקט מיִט וואַלד,
מיִט אוראַלט, אייביִגקייט
און מיט געדעמפטער סמאָלע שמעקט...

מען קאַנטעוועט דעם רונדען בוים:
שווייס, קראַפט, מוטיִגע בליִקען,
און די שאַרפע האַק, וואָס
חבר׳ט זיִך מיִט זון און גלאַנץ...

וועלדער גרויסע, אַלטע,
אוראַלטע,
געדיִכטע וועלדער,
וועסטו, מענש, אניִדערלייגען,
ווען דו באַדאַרפסט פאַר זיִך א הויז.

אמאָליגע וועבערס.

אמאָליגע וועבערס, בריימ־בערדיגע יודען,
פאַראַרבעטע, שטומע.
איין פלייצע אביסעל אַ קרומע, —
ביי טאָג און ביינאַכט און באַגינען
וועבען און וועבען
אָן זינען.

די זון פלעגט די אויגען
דורך פענסטער פערבלענדען,
נאָר אַרבעטען, אַרבעטען, גורטען די לענדען,
און דאַנקען דעם בורא
פאַר ברויט און פרנסה...

פון צוגאָב אויף יום טוב
פלעגט שמייכלען דאָס פנים,
מיט בעל־הבתים געלעבט
נישט ווי שונאים.
געזעסען,
געוועבט
און געצויגען אַ ניגון.

אַ רגע געקאָרגט צו פֿאַרטרייבען די פֿליגען.
איין קעטע געענדיגט,
גענומען אַ נייע
און פֿריי ערשט געוואָרען...
צו דער לויה

װײַסקײַט

שניי.

אָט איז ער מיין חלום,
מיין טרוים, וואָס איך זוך,
דער ווייסער, דער ריינער,
בריליאַנטענער פוך, —
דער ליכטיגער, ציכטיגער שניי.

ער מאַכט מיר דאָס אַלטע,
פאַרשימעלטע — ניי,
און לעבען און ליידען,
ס'איז אַלעס כדאי.
עס טוט מיר מיין איינזאַם נישט וויי.

ער פּאַלט אויף די הייזער,
אויף יעדען קאַרניז
און לייגט אונטערטעניג
זיך אויס צו די פיס
און שמייכעלט צו מיר, וואו איך גיי.

עס שפּאַסען שיכורים,
איך הער זיך אַלץ איין:
עס דוכט מיר, זיי זענען
נישט שכור פון ווייַן —
נאָר טאַקע פון פריש־ווייסען שניי.

אָט איז עס, דאָס וואונדער!
עס וואַרעמט מיין בלוט,
און אויב אויפ'ן האַרצען
איז עפּעס נישט גוט --
צעגייט עס אין לופטיגען שניי.

אין וואלד.

באגעגענט האָבען מיך די יונגע ביימעלעך,
די קליינע שומרימלעך פון גרויסען וואלד.
א צווייג א צווייגעלע האָט שטיל א ריר געטאָן,
א שאָרך א זיידענעם האָב איך דערהערט:
„ששא!"

די שטומע אייביגקייט האָט שטום א ווינק געטאָן
און מיך אוועקגעפיהרט אין טיפען וואלד.
און ס'האָבען זקנים פיל, מיט בערד צעפלאָנטערטע,
אין קיטלען אָנגעטאָן ארומשפאצירט,
שטרענג און נייגעריג מיך אָנגעקוקט
און שטארק געוואונדערט זיך:
„ווער איז ער, ווער?"

אין וואלד אין רויגען באוויזט א מיידעל זיך
מיט אויגען אָפענע און דערשראָקענע:
ון וואנען לויפט זיך עס?
צו וועמען לויפט זיך עס?
איך נעם איר נאָכלויפען אין טיפען וואלד,
מיט שניי זי אָפשיטען, מיט שניי באזילבערען...

די פלינקע שטיפערין...
וואו איז זי, וואו?

די פּיס צעקלאַפּ איך זיך, די הענד פֿאַרפּריר איך זיך,
דעם סוד דעם מיידעלשען דערגיי איך נישט.

נאָר ווייט אין וואַלד אַריין, פון אונטער ערד אַרויס
דערגרייכט אַן אויסגעשריי, אַ ווילדער ווידער־קול:
„כאַ, כאַ, כאַ!“

אויף די פעלדער.

אויף די פעלדער איז עמיץ
א ווייסער געפלויגען,
ער האָט אַלע טייכלעך
מיט זילבער באַצויגען.

ער האָט אויף די לאָנקעס
זיין מאַנטעל פארלאָרען —
גאָט'ס וועלט איז פון דעמאָלט
א ווייסע געוואָרען.

אַ ביימעלע.

אַ פאַרוויטער, אַ פאַרשנייטער
אַ פאַרגלִיווערטער פון קעלט.
איינגעבויגען, איינגעהאָרבעט,
שטייט אַ ביימעלע אין פעלד.

ווי אַ זינדער אַ פאַריאָגטער,
וועלכער טרויערט אין דער שטיל,
ווי אַ וואנדערער, וואָס בלאָנזשעט
אָן אַ וועג און אָן אַ ציל.

מיר פאָרען דורך וועלדער.

מיר פאָרען דורך וועלדער פארשנייטע,
מיר פאָרען א טאָג און א צווייטען,
מיר זעען נאָר סאָסנעס מיט זילבערנע גארטלען,
מיט קופערנע שטערענס,
מיט צווייגען פארגליוווערטע אָרעמס.

מיר האָבען פארגעסען צו וועמען מיר פאָרען.
מיר האָבען דעם וועג שוין,
אודאי פארלאָרען.

מיר זעען א קרעטשמע...
מיר קלאפען, מען עפענט:
דער יודישער שענקער
איז בייז און פארשלעפערט.

מיר טאנצען פון קעלט נאָך, מיר מאכען זיך ווארעם
און טאנצענדיג קלינגען די זילבערנע מינצען
ביי אונז אין די טאשען —
דער שענקער ווערט פריילעך.

מיר עסען, מיר טרינקען,
מיר לייגען זיך שלאָפען.
אונז חלומ'ט די שטאָט זיך
פון וואנען מיר זענען אנטלאָפען.

איך און מיין חבר —
אַ שטאָלצער אַ דרייסטער,
ער גנב׳עט ביים טאַטען די זילבערנע רובלס
און וואַרפט זיי פונאַנדער אין שניי...

באַגינען —
מיר פאָרען שוין ווידער, מיר פאָרען,
דער וואַלד איז נאָך ווייסער
און שענער געוואָרען...
באַהאַנגען מיט זילבערנע קרוינען און שפיצען,
מיט זילבערנע צעפּלעך פאַרפלאָכטען.

עס לויפט אונזער שליטען אריין
אין די מילך־ווייסע, דינע גאַרדינען
און רייסט זיי,
און טרייסעלט פונאַנדער
דעם פראָסט־שטויב פון הונדערטער ביימער.
איך און מיין חבר, מיר וועלען מער קיינעם נישט פאָלגען,
נישט דינען.

מיר פאָרען, צו וועמען? צו איינעם אַ קרוב אַן אלטען.
ער וועט אונז באַשיצען און זיכער באַהאַלטען
פון אַלע געזעצען, פון אַלע געפאַרען:
ער לעבט אין די וועלדער, דורך וועלכע מיר פאָרען.
מיר פאָרען, מיר פאָרען,
מיר האָבען דעם וועג שוין אודפּיא ארלאָרען.

ווייסע לעגענדע.

אזוי ווי אַ ברוגז׳ע שטאָלצע פּרינצעסין,
וואָס וויל נישט אין איינזאַם איר טרויער פאַרגעסן,
שווימט די לבנה אין הימעל אַליין —
גלייכגילטיג, שיין.

אזוי ווי די זקנים אין הקדש אין אלטען,
שטייען די ביימער אין גאָרטען, אין קאַלטען.
אזוי ווי די זקנים מיט שניי־ווייסע בערד —
פאַרקלערט.

און אייביגקייט שוועבט דאָ, אַ ווייסע לעגענדע,
מען ווייס נישט איר אָנהייב, מען ווייס נישט איר ענדע.
דער סוד פון דער נאַכט איז פאַרגליווערט אין פראָסט
פאַרגליווערט אין כראָסט...

ווייסקייט.

איך בין געווען אין ווייסען פעלד,
געווען אין וואַלד אין שטומען.
ווייט־ווייט אין וואַלד... איך האָב פון דאָרט
אַ שווייגען מיטגענומען.

און ווען מען וועט מיך פרעגן וואָס,
וועל איך אייך נישט דערציילן:
איך וועל מיין טרוים נישט אויסזאָגן,
דער וואַלד האָט מיר באַפוילען.

דאָרט שטייט אַ הויז פון ווייסען צווייג,
דאָרט לעבט אַ ווייסער שד.
ער פירט אַהער און פירט אַהין...
נאָר, שאַ! נישט רעד, נישט רעד.

אָט איז ער דאָ, באַלד ווערט ער אויס...
איך בלייב אַליין אין שווייגען,
נאָר עמיץ שאָרכט און עמיץ שיט
מיט זילבער פון די צווייגען.

ב י ל ד ע ר

אין די צפון־וועלדער.

כ'האָב אין די וועלדער פון צפון באַגעגענט
אַ מאַן מיט אַ קאָזוענעם בערדעל.
וואָס האָט מיט אַ רידעל געגראָבען די ערד,
געפּאַכט מיט אַ קינדערשען שווערדעל.

אַ בלייכער בגינען איז דעמאָלט געווען,
דער וואַלד האָט געשוויגען — דער זקן.
דער מאַן האָט די טריט מיינע שוואַכע דערהערט
און, קענטיג, ער האָט זיך דערשראָקען.

אַ שרעקיגער שמייכעל לויפט דורך זיין געזיכט,
ער נעמט זיך אַנטלויפען אַלץ טיפער.
געלאָזען פאַר מיר אַ צעגראָבענע הייל
מיט צייכענס, אין זאַמד, און מיט ציפער.

דאַן בין איך געשטאַנען אַ צייט ביי דער גרוב,
קיין וואָרט נישט פאַרשטאַנען, געלעזען,
געקלערט און געטראַכט, זיך אַליין אויסגעלאַכט...
עס איז גאָרנישט געוועזען.

א פאַרשפּעטיגטער פרילינג.

ס'האָט יעדער מענש געהאַט זיין פרייד
און זיך מיט איר געזעטיגט.
איך האָב געליטען שטילערהייט:
דער פרילינג האָט פאַרשפּעטיגט.

עס איז געווען שוין אָנהייב מאַי —
די זון איז נישט געקומען.
עס האָט די קעלט געשמידט ווי בליי
די האַלב־פאַרמאַכטע בלומען.

איך האָב געוואוסט: עס קומט די שעה
צו בענשען און צו ליבען;
נאָר ביז געשריגען האָט די קראָ
און יאוש אָננעטריבען.

עס גייען אַלטע שוואַכע לייט
פון אויווען נישט אַרונטער.
צי דען האָב איך עס פאַר דער צייט
גענומען זינגען מונטער?

דער טייך איז לאַנג אריין אין ברעג,
די שוואַרצע פעלדער וואַרטען.
איך האָב געפונען אויף מיין וועג
א צווייגעל א פאַרדאַרטען.

דער בושעל ווײַגט זײַך אויף איין פוס
אײַן גרײַנעם זומפּ, אײַן דרײַמעל.
בײַשטאָ פון וואַלד קיין פויגעל=גרופּ,
בײַשטאָ קיין שטראַל פון הײַמעל.

ווײַ אָרעם בײַן איך דאַן געווען,
ווײַ איינזאַם=אָנגעשראָקען,
ווײַ דער, וואָס האָט זיין סוף דערזען —
יין אָפּגעלעבטער זקן.

שוואַנען:

עס ציטערט די לופט אויף די צווייגען,
עס שפּיגעלט דאָס וואַסער, ווי גלאָז:
דעם קעניג איז טייער דאָס שווייגען,
עס פּאָלגען אים בלעטער און גראָז.

אין שאָטען פון דעמב און קאַשטאַנען
דערגייט נישט דער טומעל פון לאַנד,
דער קעניג אליין שפּייזט די שוואַנען,
דער קעניג אליין פון זיין האַנט.

פון אַלע געניסען אין לעבען,
וואָס זענען דעם מענשען באַשערט,
האָט גאָט אים איין גורל געגעבען,
צו ליבען די שיינקייט אויף דר'ערד.

עס שפּריצען אָן רויש די פאָנטאַנען...
ער האָט נישט קיין פרייגט אין זיין לאַנד.
דער קעניג אליין שפּייזט די שוואַנען,
דער קעניג אליין פון זיין האַנט.

דער אלטער דעמב.

דער אַלטער דעמב שטייט שטום און וויסט
אין אומעטיגען פעלד.
זיין גאַנצע צירונג ליגט אויף דר׳ערד
און וועלקט פון ווינט און קעלט.

די קראָען רוען אויפ׳ן בוים
און קראַקען איבער מיר.
אך, איצטער איז דאָס פעלד מיר נאָנט
אין איינזאַמען שפּאַציר.

נאָר דעמאָלט, ווען דער שניטער האָט
געאַרבעט מיט געזאַנג,
אַך, דעמאָלט איז מיר פרעמד געווען
די פרייד פון פולער זאַנג.

איצט שרייט די קראָ, איצט לאַכט דער ווינט
און ס׳טאַנצט אַ וויסטע שטרוי.
מיר זענען פריינט, דו, בייזער הערבסט,
מיר זענען ברידער צוויי...

פלייש.

א גרויסער וואָגען אָנגעלאָדען,
אָנגעלאָדען איבערפול.
לונגען־לעבערס אָנגעבלאָזען
הענגען טויט אראָפּ פון פור.

ביי דעם גראָבען בעל־עגלה
זענען רויט די הענט פון בלוט.
רויט די לייצען, די אָגלאָבליעס
און די רעדער זענען רויט.

ס'לויפט די בלוטיגע עגלה
און באַשפּריצט די שטיינער רויט —
אויף דעם גרויען וועג פון לעבען
א קאָשמאַר פון בלוט און פלייש.

דראָשקעס איילען, אויטאָמאָבען,
איַנדערמיט די רויטע קאַטש.
גאָרגלען, צונגען, לונגען־לעבערס
רויטע, טויטע שטיקער פלייש...

אידיליע

אויף די זאַנגען רייט אַ ווינטעל,
בייגט זיי איין און גלייכט זיי אויס:
בלויז די בלויע בלומען־קעפּלעך
שפּרינגען שטיפעריש אַרויס.
אויף די גרינע לאָנקעס שיינען
ווייסע פלעקען נאָנט און ווייט —
סטאַיעס גענז און ווייסע שעפּסען,
קינדער רוען ביי דער זייט.

איבער אַלץ — די זון אין הימעל,
גאָטס געזאַלבטער זילבער־קאָפּ,
קוקט אַראָפּ און לאַכט מיט שטראַלען:
רוט זיך קינדער, רוט זיך אָפּ.

די גלאָקען.

נאָכאַנאַנד קלינגען די גלאָקען,
היינט איז יום־טוב, און מאָסקעווע רוט.
נאָר מיין הארץ איז פון וואָס אָנגעשראָקען —
אין דער פרעמד, אין דער פרעמד איז נישט גוט.

געדאַנקען צעפלי׳ען, ווי טויבען,
פון יעטוועדער הי׳לכי׳גען קלונג,
כ׳צעוואַרעם די פראָסט אויף די שויבען
און כ׳קוק אויף דעם גאָלדענעם רונג.

אויף גאָלדענע צלמים, וואָס גלאַנצען,
אויף שניי־ווייסע דעכער אַרום,
אויף גלאָקען, וואָס גלאָנגלען און טאַנצען:
דאָ הילכיג, דאָ לאַנגזאַם און פרום.

מיין פענסטער האָט ווידער פאַרצויגען
די פראָסט, און מיין זעעלע פאַרקלעמט,
עס בלאָנקען אַרום מיינע אויגען
און זוכען אַ טרייסט אין דער פרעמד...

אויף „ארבאט“ אין מאָסקווע

ווייסע, איינשטאָקיגע הייזער
מיט דרימלענדע לייבעןביים טיר.
אַן אַלטינקע פריצה אין שוואַרצען
מאַכט לאַנגזאַמע טריט אין שפּאַציר.

זי גייט און זי רעדט צו איר הינטעל,
און רעדט צו דער איינזאַמער גאַס:
„באַשערט מיר די טעג צו דערלעבען
אין צייטען פון ביטערען האַס“.

יעדען טאָג געזאַנגען.

יעדען טאָג געזאַנגען פריי ־
אָ, דער זיג איז שטאַרק און גרויס!
'עדען מאָרגען א לויה...
אָ, דער זיג איז שטאַרק און גרויס!

לעבען וועט מען איצטער בעסער.
אָ, דער זיג איז שטאַרק און גרויס!
דער בית־עולם ווערט אלץ גרעסער...
אָ, דער זיג איז שטאַרק און גרויס!...

פּאָנען און טרומנעס.

שוואַרצע טרומנעס אויף די גאַסען,
פּאָנען פלאַטערן העל־רויט:
ס'שפּרייזט די פרייהייט שטום־געלאַסען
אומגעצאַרעמט מיט'ן טויט.

אויף די פּאָנען שטאָלצע ווערטער,
גאָלד און זילבער אויסגענייט:
אַלע לייענען די ווערטער,
נאָר זיי לייענט נישט דער טויט.

אויגען פיל מיט האַס און שטרעבען,
צו נקמה ווידער גרייט...
איילען שטענדיג — איילט דאָס לעבען
נאָר געלאַסען שפּרייזט דער טויט.

פון די פענסטער און באַלקאָנען
פאַלען זיפצען שטילערהייט...
פלאַטערט, פלאַטערט רויטע פּאָנען!
הטל באַלייכט דעם וועג פון טויט...

אין די רויטע טעג.

רויטע סטענגעס, רויטע פאָנען,
פריילך=מונטערע געזיכטער.
ס'מעגען פאלען טויזענט טראָנען —
איך בין היינט כמעט ווי ניכטער.

כ'האָב היינט אויפגעזוכט א ביכעל
פון א מאָל... פעטראַרקעס קלאַנגען,
און באַזאַכט א שלום=טיכעל
אויף מיין טויער אויפגעהאַנגען.

די, וואָס האָבען מאַכט פאַרלאָרען,
די, וואָס האָבען מאַכט באַקומען, —
נישט עס ברענט אויף זיי מיין צאָרען,
נישט איך שענק זיי מיינע בלומען.

די נאַטור איז גלייכגעלטיכטיג:
אויף די דעכער, אויף די גאַסען
פאַלט א שנייעלע ווייס=ליכטיג,
אַלץ איז רויג און געלאַסען.

עס שלאָפט די קאָמונע.

עס שלאָפט די קאָמונע אין חשך באַגאָסען...
נאָר איינציגע שאָסען, נאָר איינציגע שאָסען.
זיי שרעקען נישט קיינעם, זיי וועקען נישט קיינעם —
די טויערען זענען ווי קברים פאַרשלאָסען.

ווער וועט איצט דערציילען דעם פיין פון מיליאָנען,
נאָר איינציגע שטיקער צעריסענע פאָנען...
זיי רופען נישט קיינעם, זיי פרייען נישט קיינעם, —
אַ וויסטענישׁ יאָגט פון די שוואַרצע באַלקאָנען.

אין דער קאַמונע.

די שטאָט איז קראַנק און אויסגעליטען
פון הונגער און פון האַסען.
עס שטאַרבען קינדער פאַר דער צייט
און ווייי איז, ווייי די אַלטע לייט...
די שטאָט איז קראַנק און אויסגעליטען
פון הונגער און פון האַסען,
און דאָך פאַרקויפט מען בלומען נאָך
אויף אַלע גאַסען.

דער יאוש לאָזט זיך נישט געגאַרען,
דאָ לעבט מען צווישען צוויי געפאַרען:
פון הונגער־טויט, צי פון א קויל...
פון הונגער טויט, צי פון א קויל...
און דאָך, די יוגענט לעבט און פילט,
מ'טאַנצט און א גאַרמאָשקע שפילט
פאַרנאַכט אויף די בולוואַרען.

די קראַנקע שטאָט איז אָנגעשראָקען:
דער פחד קוקט פון די צעקלאַפּטע שויבען,
און פון די ווילד־צעקרימטע דראָטען,
די מורא קוקט פון יעדער שאָטען...

נאָר אָטביים זעליגען וואסילי!
דאָרט שטייט אַ פרוי און שפּייזט די טויבען
און צלמ'ט זיך ביים קלינגען פון די גלאָקען...

א צעשמעטערטער שפּיגעל.

א קויל האָט דעם שפּיגעל צעשמעטערט אינגאַנצען,
די גלעזערנע שערבלעך צעשפּרינגען און גלאַנצען.
און לאַכען מיט אייז-קעלט מיר גלייך אין די אויגען...
איך וויל זיך באַהאַלטען, פאַרמאַכען די אויגען,

א שטומער געלעכטער רינגעלט געלאַסען,
פון יעטוועדען ווינקעל א בייזע גרימאַסע,
א ליפּ א פאַרקרימטע מיט טאָפּעלטע ציינער:
איך בין אין א סך דאָ, איך בין דאָ נישט איינער.

דער סונקעלער טעפּיך איז גלאַנציג באַשאָטען,
אָט האָב איך מיין אייגען געזיכט דאָ צעטראָטען...
דאָס גלאָז האָט א קריץ מיין נשמה געגעבען,
צוּוי ווי א חלף, וואָס קוילעט א לעבען.

אַ ציגײנער.

געריטען איז ווילד אַ ציגײנער
דורך גערטנער — געבראָכען די שטאַנגען,
דורך פעלדער — געטראָטען די זאַנגען
געריטען איז ווילד אַ ציגײנער,

אַזוי ווי אַ שטורעם געפלויגען.
די אויגען די גרויסע צעשראָקען,
צעפלאָטערט די נאַכט־שוואַרצע לאָקען —
אַזוי ווי אַ שטורעם געפלויגען.

געפרעגט האָט אים ווער פון די פעלדער:
וואו לויפסטו, ציגײנער, באַגינען?
וואו פליסטו, ציגײנער, אָן זינען?
געפרעגט האָט אים ווער פון די פעלדער.

„האָפ, האָפ!" שרײט זיך אָפּ דער ציגײנער
און פליט, ווי אַ שד אַ פאַרשײטער:
אָט דאָס פערד, וואָס עס טראָגט מיך אַלץ װײטער...
„האָפ, האָפ," אָט דער פערד איז נישט מײנער"

אין מאלאראָסיע

עס ציט זיך דאָס טייכעל אין בלויע זיגזאַגען,
אין ווערבעס פאַרשלייערט, אין וואוקסיגע גראָזען
און לאַכט מיט אַ יונגען בראשית-געלעכטער.

דער ווינט האָט אַ ביסעלע שטויב אָנגעבלאָזען
פון ליליעס, וואָס וואַקסען דאָ נאָנט ביי די ברעגען,
און עטליכע פּאַליעס די בעקלעך פאַרפּודערט,

זיי לויפען און לאַכען דער ווייטקייט אַנטקעגען
און טראָגען אַוועק אויף די זילבערנע אַקסלען
דעם אָפּגלאַנץ פון הימעל און שאָטענס פון וועלדער.

אין מאלאראסיע.

עס האט זיך דאס דערפעל צעזונגען,
פון אלע פיר זייטען צעזונגען:
„אי, גריציא!".
דו קאנסט דערביי שלעפעריג ווערען
און שלאפענדיג, דרימלענדיג הערען:
„אי, דונאי!"
עס העלפען אויך אונטער די זשאבעס
און פלאפלען, ווי ציינלאזע באבעס,
און קוואקען.
די באסיגע בינען, די גרילען
זיי זוכען זיך טענער צום שפילען
און זשומען. —
א גאנז נעמט וואו שרייען צעשראקען,
א טאפאל צערוישט זיך א זקן —
א טאפאל.
און אלע צוזאמען אינאיינעם,
ווי גוטע לאנג־יעריגע שכנים:
„אי, גריציא!"
דו קאנסט דערביי שלעפעריג ווערען
און שלאפענדיג, דרימלענדיג הערען:
„אי, דוניא!"

בײַ דער װײַסעל.

אַזוי, װי אַן עלענדע כּלה,
װאָס װאַרט אויפ'ן חתן פיל טעג,
אַזוי װערט דאָס װאַסער פאַרטרויערט
פאַרנאַכט, װען די זון גײט אַװעק.

מיר איז שוין בעקאַנט אַזאַ טרויער,
עס האָט מיר מײַן שװעסטער פאַרצײלט:
ביז װאַנען עס קומט נישט דער ליבסטער,
ביז דאַן װערט דאָס האַרץ נישט פאַרהײלט.

איך װײס אים צו גוט, אָט דעם טרויער
פון דעם, װעלכער װאונדערט אַלײן...
דערפאַר איז מיר ליב דאָ צו זיצען
ביז שפּעט אין דער נאַכט אויף אַ שטײן.

ביים ניעמאַן.

ביינאַכט ווען דאָס שטעטעל שלאָפט-איין,
שטיי איך איינער ביים טייך, ווי אַ שומר;
איך קוק אין דעם וואַסער אַריין,
ווי ס'שפּיגלען זיך אונטען די בוימער.

נאָר פּלוצלונג דערהערט זיך אַ ליד
און אַ פייערעל צאַנקט פון דערווייטען:
די פויערים ציען אַ פּליט
מיט אַ ליד פון אַמאָליגע צייטען.

מיר ווערט אַזוי אומעטיג דאַן
פון דער שטילער מעלאָדיע, דער מידער:
אָ, גאָט פון די וועלדער, אָ פאַן!
דאָס בעדויערט מען דיך אין די לידער.

דער פּליט שווימט אַוועק, שווימט אַוועק,
ווי אַ שוואַרצע פאַרצויגענע מיטה.
דאָס פייערעל ציהט זיך צום ברעג
ביז זעגענט זיך אָפּ נאַכט דער ליטאַ...

גרויע שינעלען:

נאָך טונקעל, גאָר לאַנגזאַם, דער טאָג נעמט זיך העלען,
מיר שפּרייזען אַ מחנה אין גרויע שינעלען,
די ערד ליגט געפרוירען, געשמידט, ווי אין אייזען —
„נאַפּראַוואָ, נאַליעוואָ" אין ריטמישען שפּרייזען —
— „מאַרש!"

אַ פאַניע פון פּענזע, — מיר זענען דאָ שכנים,
אַ טאַטער, אַ יידעל... מיר שפּרייזען אינאיינעם;
מיר אַלע דרעסירט פון איינאיינציגער מורא,
מיר האָבען איין חומש, מיר לערנען איין תורה —
— „סטאָי!"

די ערד גיט אַ קרעכץ, אַ צעשראָקענער עכאָ,
דער „זוואָדנע" דערלאַנגט אַ פּאָר קללות אונז פּרעכע,
ער גלאָצט מיט די אויגען און שרייט ווי אַ חיה:
איך וועל פון אייך מאַכען דאָ היינט אַ לויה:
„לויף!"

די הענט אויפ'ן האַרצען, דעם אָטעם פאַרהאַלטען,
מיר לויפען און שלינגען דעם פראָסט איין דעם קאַלטען;
עס ווערט אַזוי הייס אין די שווערע שינעלען,
מען ווערט אַזוי טעמפּ פון דעם שרעקליכען קנעלען —
„פּאַל!"

מיר ליגען אויף דר'ערד און דער שניי קריכט אין אָרעם,
אין קני איז שוין פייכט, נאָר דו שווייג, ווי אַ חאָרעם,
און שילט נישט דעם ווייכען געלעגער דעם נאסען:
„דער זוואָדני" פאַררויכערט מאכאָרקע געלאסען —
„חסטאָן!"

מיר גיבען אַ שפרונג און צוריק אין „שערענגע"
און ווידער די קללות, די פרעכע, די שטרענגע;
מיר שפרייזען, מיר שפרייזען, ביז נאכט וועט זיך שטע-
לען,
מיר שפרייזען אַ מתנה אין גרויע שינעלען —
— „מאַרש".

קיין וואַלאַגדע.

דורך קליינע בערגלעך לויפט
דער צוג צעמישט איינגעאַנצען.
עס טאַנצען וועלדער-פעלדער
און ווייסע שטעטלעך טאַנצען.

ווייסע גרויסע קלויסטערס
מיט פינעף רונדע שפּיצען.
אַ צלם נאָך אַ צלם,
אַ לאַנד פון גאָלדנע בליצען...

עד, רוסלאַנדס ברייטער אָטעם
דו מונטערסט מיך ביז טרערען.
ווען מענשען ווערען פרעמד מיר
וועל איך דאַן גיין אויף בערען.

קעפלער

די שטיפעריין.

ניִשט איינס, ניִשט צוויי, ניִשט דריי, ניִשט פיִר
ניִשט פיִנף, ניִשט זעקס, ניִשט זיִבען...
און אַלע טאַנצען ארום מיִר
און אַלע ווילען ליִבען.

דעם זאָג איִך צו און יענעם אויך,
איִך שמייכעל צו דעם דריִטען.
און דער ווערט רויט, און יענער בלייך —
איִך טאַנץ איִן ראָד איִנמיִטען.

דער שטיִלסטער זאָגט: „דו ביִזט די זון,
די יינגלעך זענען שטערען"
איִך לאַך זיִך אויס, איִך לאַך דערפון,
איִך לאַך כמעט ביִז טרערען.

דער שענסטער רופט ביינאַכט איִן סאָד,
ער ברענגט פון דאָרטען בלומען...
איִך זאָג אויס אַלעמען דעם סוד,
איִך בעט זיי אַלע קומען...

פערעל

אויף דיין סאמעט־שווארצען קלייד
האָט זיך רויִג אויסגעלייגט
אַזאַ דיִנע פּערעל־קייט.

האָסט זיך ברוגז'דיִג פאַרטראַכט
און די אויגען האַלב פאַרמאַכט.

ריִר איך דיינע פערעל אָן
אויף דיין סאמעט־שווארצען קלייד,
רוף איך דיך ביים נאָמען אָן
אומעטיִג און חייך —
שווייגסטו; דיינע פּערל שווייגען אויך.

טו איך וואָס מיין הארץ באַפעלט:
קוש איך דיינע פערעל,
שפּריִנגסטו, ווי אַ קעצעל אויף —
שפּריִנגען דיינע פערעל.

צעשיִטען זיך, צעשפּרינגען זיך
הונדערט גריִנע אייגעלעך,
ריינע און אומשולדיִגע,
פרום, ווי דו אליין...

ב.

בײ דער באָבעשי אין חדר
שטײט אַ טונקעלע קאָמאָד,
ליגען דאָרטען אַלטע קלײדער
און אַ שאַכטעלע... אָך, לײדער,
בלײבט דאָס שאַכטעלע אַ סוד.

פרעגען נײגעריג די קינדער,
וואָס זי האַלט דאָרט אין קאָמאָד,
ווערט די באָבעשי נישט לינדער,
און זי אײלט צו זיך געשווינדער,
צום אַלטמאָדישען קאָמאָד.

ווען זי בלײבט אַלײן בעזונדער,
שטײט זי דעמאָלט בײם קאָמאָד
בײ אַ שאַכטעלע אַ רונדער
און זי קוקט, זי קוקט מיט וואונדער,
מיט אַ זיפצעניש צו גאָט.

אירע פערעל... גאָט דו ליבער,
ווי זײ לײכטען אין קאָמאָד.
און די יאָרען... גאָט, דו ליבער!
ווי זײ גײען גיך אַריבער...
אָ, די יאָרען... אָ, אַ שאָד!...

ג.

אַי, בין איך מקנא דיין שנירעלע פּערעל,
וואָס ליגט אַזוי רויג ביי דיר אויפ׳ן האַלז,
ווי וואָלט איך צעקושען די צערטליכע פינגער,
וואָס רירען דעם שנירעלע אָן...

דו שוועבסט דאָ אַרום אין די שטילע חדרים
צווישען אַלטמאָדישע שאַפעס מיט ספרים,
אַזוי ווי די שכינה פון אַלטע נגונים,
פון אַלטע פאַרגעסענע בילדער.

פון וואַנט קוקט אַראָפּ דיין פאַרשטאָרבענע באָבע
מיט פּערעל באַהאַנגען... דיין שנירעלע פּערעל,
מיט אויגען, וואָס שטראָפען און בענשען אינאיינעם,
מיט פרומקייט פון דורות...

איך האָב נישט קיין דרייס
און איך האָב נישט קיין העזה,
אַ זינדיגען וואָרט דיר צו זאָגען,
אַ זינדיגען בליק דיר צו וואַרפען.

בײ דער קלײנער.

װאָס האָסטו זיך, קלײנע, דערשראָקען,
װען איך בין דאָ פּלוצלונג אַרײַן?
קעם װײטער, קרױז װידער די לאָקען
און פּודער די בעקעלעך אײַן.

אַ פײגעלע פּעדערט זײן פליגעל,
אַ קעצעלע צװאָגט זיך אַלײן.
קײן עולה נישט, קינד, שטײ בײם שפּיגעל!
קײן זינד, װען אַ פרױ װיל זײן שײן.

אַזױ איז געװעזען פאַרצײַטען,
אַזױ װעט שױן אײביג זײן, לאַנג,
נישט שעם זיך! איך שטײ דאָ בײם שפּיגעל.
איך זוך דאָ אַ ביכעל אין שאַנק.

די שטיילסט פאַרזיכין

די שטייסט פאַר מיר... די שוואַרצע אויגען גלאַנצען,
דיין אַקסעל בייגט זיך לייכט... ביזט שלאַנק,
ביזט גרייט אַ שפּרונג צו טאָן, אַרומנעמען און טאַנצען
און טראָגען זיך, ווער ווייס ווי לאַנג.

ניין, גיי נישט צו... איך וויל דיך אָנקוקען און ליבען,
איך וויל אַ וואָרט געפינען, ווי אַ תּפילה ריין.
פון וועלכען דור איז דיר דיין מוטיגקייט געבליבען?
פון וויפיל דורות ירשנ'סט דו דיין חן?

איך זוך אַ וואָרט פאַר דיר, אַ פריידגעשריי פאַרביידען...
דאָ זיגערין! איך פריי זיך מיט דיין זיג.
ביזט גרייט אַ שפּרונג צו טאָן... און שווייגסט אַזוי באַ־
שיידען,
און לאָזט אַראָפּ דיין פלאַמענדיגען בליק.

קומסט אָן אַ בלום — דערציילסט פון גערטנער, זאַנגען,
קומסט אָן אַ האַרף און שפּילסט דאָס שענסטע ליד...
צוויי ווייסע הענט, ווי צוויי דרעסירטע שלאַנגען,
צוויי ווייסע קייטען האַלטען מיך געשמידט.

אויב דו ווילסט, איך זאָל מיין רו אומזיסט נישט זוכען,
דאַן קום צום פענסטער צו און הער מיך אויס.
אויב דו ווילסט, איך זאָל די שיינע נאַכט נישט פלוכען
דאַן זיי נישט קאַרג אויף גליק און קום אַרויס.

איך וועל קיין בלומען־קראַנץ דיר, ליבסטע, נישט דער־
לאַנגען,
דער גאָרטען איז פאַרצוימט פאַר אונז, פאַרמאַכט.
מיר גייען ביי דעם פלויט און קוקען דורך די שטאַנגען,
מיר גנבענען די צויבער־לופטביינאַכט.

איך וועל קיין האַרפען־ליד פאַר דיר מיט שטאָלץ נישט
שפילען, —
דער וואַנדער־שטאָק האָט צוגעשמידט מיין האַנט.
א נס, מיין פריינד! איך קאָן נאָך בענקען, פילען
און דורשטען נאָך דעם גליק, וואָס מיר איז אומבאַקאַנט.

די נאַכט פאַרגייט געשווינדער פאַר מיין ליידען,
דער טאָג זאָגט ווייניג פרייד מיר צו פאָרויס.
אַך, אויב דו ווילסט דער ספק זאָל מיך מיידען,
דאַן זיי נישט קאַרג אויף גליק און קום אַרויס.

א פוילישׁ מיידע

א פוילישׁ מיידעל מיט ליכטיגע האָר,
האָט פיינט אַלע ייִדען און האַסט זיי ביז גאָר,
נאָר איך בין אַן אויסנאַם, איך ווייס נישט פאַרוואָס, —
איך ווייס נישט... איך האָב אַזאַ ייִדישע נאָז.

און קום איך צוגיין פון דער רוישענדער גאַס,
צעקוש איך די ליפּען, וואָס רעדען פון האַס...
און ס'דויערט נישט לאַנג, נישט קיין סך —
בלויז ליבע קלינגט אָפּ אין איר שפּראַך.

און דאָרט, ווען דאָס צלמ'ל ליגט אויף איר ברוסט,
צעשפּילט זיך א האַרץ מיט פאַרלאַנגען און לוסט.
מיר ביידע פאַרגעסען, וואָס ווערען געפּעלט
און שנאה און קנאה און אַלץ אויף דער וועלט.

עס האָט מיר געחלומ׳ט...

עס האָט אין אַ רואיקער נאַכט מיר געחלומ׳ט
איך טראָג דיר מיין קאָפּ אויף אַ טאַס.
איך גיי דיר אַנטקעגען, דו רוקסט זיך צוריק
צעשראָקען און בלאַס,

מיט לאַנגזאַמע שפּרייזען... איך גיי דיר אַנטקעגען,
מיט וואַקליגע טריט.
אַנטלויף נישט, איך וויל מיין מתנה דיר געבען...
איך בין אַזוי מיד.

איך האָב אַזוי לאַנג מיט מיין פלאַם זיך געראַנגעלט,
ער האָט מיך פאַרברענט,
און אָט איז פון קרבן דער קאָפּ בלויז געבליבען.
באַהאַלט נישט די הענט.

באַהאַלט נישט פון שרעק, דיינע הענט, דיין צאַרטע,
און שטויס מיך נישט אָפּ!
צום לעצטען, צום פלאַמיגסטען מאָל נעם אַרום
מיין זינדיגען קאָפּ.

כ׳האָב געבענקט

כ׳האָב געבענקט, באַפליגעלט און פאַרבאָרגען,
מיט צער געוואַרט דעם גאָט־געזאַלבטען מאָרגען.
כ׳האָב געבענקט.
און איצט ביים פריילײכען באַגריסען,
איצט וויל איך אָפּענהאַרציג וויסען,
צי דו האָסט אויך אַזוי געבענקט.

צי דו האָסט אויך אַזוי אין זיך געשוויגען
און אונזער ליד אין אונזער טריי־געליבטען ניגון
געזונגען שטיל־פאַרבענקט.
אַך, איצטער ווען איך זע דיך און באַגעגען,
מיט צערטליכקייט, מיט פחד וויל איך פרעגען,
צי דו האָסט אויך אַזוי געבענקט!

ביי טאָג האָב איך אין רויש דיין קול געפאַנגען,
ביי נאַכט בין איך אין שאָטענס שפּעט געגאַנגען,
מיין טראַכטען דיר געשענקט.
נאָר איצטער ביי די ערשטע טרייע ווערטער,
וויל איך הערען דיינע צאַרטע ווערטער:
צי דו האָסט אויך אַזוי געבענקט...

די גרינע ארבעסלעך.

ווי גרינע ארב־סלעך זען אויס די יונגע פרישע
קנאָספען,
ווי גרינע שטראַלען לייכטען זיך אויף דר'ערד די
קליינע גראָזען,
און אלעס ציט צו מיר, צו מיר, צו מיין נשמה,
און איך? איך שיק עס אָפּ צו דיר אין מיינע לידער.

ס'האלבע שעה האָט זומערדיג און ווארעם היינט
גערעגענט,
א ווינטעל האָט געוויגט אויף רעכטס און לינקס די
ביימער:
איך האָב א וואָרט אין ווינטעל און אין רעגענדעל
געוואָרפען
דיין נאָמען זאָל אויף פעלדער ווייטע-נאָענטע בליען.

„דײַן נאָמען“.

זאָל גאָרנישט בלײַבן,
זאָל אונטערגײן די װעלט,
זאָל מער נישט זײַן קײן זון,
קײן בלום, קײן שנײ, קײן טוי...

קײן מלחמה־רוף זאָל מער נישט הילכן,
קײן פרײד־געשרײ,
קײן ליד, קײן שופר־בלאָז
זאָל מער אין װאַלד נישט שאַלן

טױטער בוים אויף טױטן בוים,
שטײן אויף שטײן זאָל ליגן,
ים זאָל דרױשן טאָג און נאַכט
מיט גיהנום־רױש.

װינטן זאָלן שלײדערן די ערד,
און קנײטשן
װײטע גרױסע הימלען,
פלאַמען זאָלן העלישע זיך טראָגן
פלאַמען גרױס, װי טאָג און נאַכט,
װאָס אײנער זאָל אין צװײטן זיך פאַרציקן
און קײנער זאָל דעם כאַאָס
מער נישט זען.

און קיינער זאָל דעם כאָאָס
מער נישט אָנקוקען...

נאָר אין דער נאַכט און אין דעם טאָג,
אין ווּיסטעניש, אין פינסטערניש פון טויט,
זאָל זיך ארומטראָגען א גלגול און א וואָלקען:
מיין אויסגעבענקטעס הארץ.

און מורמלען זאָל דער וואָלקען
אויף אומבעקאַנטען לשון;
איין וואָרט, איין קלאַנג און איין געבעט:
„דיין נאָמען"...

אין שפּאַציר.

איך וואָלט מיט אייך אַזוי געגאַנגען,
ביז פאַרטאָג מיט אייך געגאַנגען,
ביז די זון וועט אין איר גאָלד-נעץ
אונזער ווייטען חלום פאַנגען.

שטיל... מיר שפּרייזען צו איין שאָטען
אויף די פריש-באַטויטע וועגען
צו איר ליבט מיך? צו איר ליבט נישט...
שטראָף מיך גאָט, אויב איך וועל פרעגען.

שטיל... מיר יועלען שווייגען, שווייגען,
ביז עס צאַנקט דער לעצטער שטערען:
אפשר וועלען זיך צוויי הערצער
אין דעם שווייגעניש דערהערען...

כ'וואָלט מיט אייך אַזוי געגאַנגען,
ביז עק וועלט מיט אייך געגאַנגען...

עפּענסט מיט מורא דיין האַרץ.

עפּענסט מיט מורא דיין האַרץ,
עפּענסט מיט מורא דיין טיר;
שרעקעדיג בין איך אַליין —
האָב נישט קיין מורא פאַר מיר.

טאָמער גענאַרט מען מיך בייז,
טאָמער גענאַר איך אַליין...
עפן דיין טיר און דיין האַרץ —
לאָמיר זיך ביידע פאַרשטיין.

מיין עכאָ

נישט די ערשטע, קאָנסטו דאָך מיין לעצטע זיין,
קאָנסטו דאָך מיין לעצטע זיין.

כ׳רוף דיך לאַנג אין וואַלד פון לעבען,
קאָנסטו דאָך מיין עכאָ זיין,
מיין עכאָ זיין.

כ׳זוך דיך לאַנג אויף אַלע וועגען,
קאָנסטו מיין געזוכטע זיין,
מיין געזוכטע זיין.

כ׳בין געגאַרט פון אַלעמען,
קאָנסטו דאָך מיין טרייע זיין,
מיין טרייע זיין...

נעכטען אָוונט.

נעכטען אָוונט ביזטו שטום אוועקגעגאַנגען,
נעכטען אָוונט האָב איך לאַנג פון דיר געקלערט.
ניַשט פארשטאַנען האָב איך דיין פאַרלאַנגען
און דיין שייד־וואָרט נישט דערהערט.

כ'האָב מיין לעמפּעל העלער אָנגעצונדען,
אז דיין בלייכקייט זאָל ניַשט שימערען פאַר מיִר,
נעכטען אָוונט איז דיין שאָטען נישט פארשוואונדען
און געשאָרכט האָט עמיצער ביים טיִר.

כ'האָב געשטראָפט זיך און פארטיידיגט,
זיך געפּלאָגט אַ גאַנצע שווערע נאַכט:
טאָמער האָב איך דיך, מיין טייערע, באַליידיגט
און פון גליק מיין אייגענעם געלאַכט...

באַר קומען וועל איך הארציג איבערבעטען
און טרייסט דיר ברענגען, האָפענונג און מוט,
נעכטען אָוונט האָב איך לאַנג פאַר דיר געבעטען
און עס גלויבט זיך היינט, ס'וועט אלעס ווערן גוט!

לסט בלומען?

ווילסט בלומען? איך ברענג דיר, מיין קינד, איך דערפיל...
נאָר פרעג נישט ביי מיר, וואו איך נעם אזוי פיל.
אָ פרעג נישט... דו דאַרפסט גאָרנישט וויסען דערפון,—
כ׳וועל גנבע׳נען צירונג פאַר דיר ביי דער זון.

איך לייד... נאָר דערפאַר וועל איך זינגען אַ סך.
און זיי נאָר צופרידען און שפּיל זיך און לאַך...
עס טרייסט מיך דיין פרייד און עס טוט מיר נישט
באַנג...
כאָטש ס׳קאָסט מיך גאַנץ טייער דיין קלייניסטער
פאַרלאַנג.

איך געדענק אַ נאַכט.

כ׳געדענק אַ נאַכט... דאָס בעט אַ ווייס און חייסע בלומען,
דיין קלייד אַ לייכטס און לייכטע גאַזעל־טריט.
אַ שטילע פרייד און ווערטער שטילע, פרומע...
אַ היייליק זינד, וואָס גאָט אַליין איז מוחל,
אַ ברוגז־בליק, אַ קורצער כעס, אַ שמייכעל...
און ווידער זיך אין קושען־פלאַם פאַרשמידט.
און יונג דאָס גליק און ריין דער גייסט,
און ס׳קלאַפּט דאָס האַרץ פון צופיל דרייסט.

כ׳געדענק אַ נאַכט... דיין לאָקען־קרוין,
די ווייסע קינדער־ציין
דיין האַנט, וואָס פאַלט אַרונטער מיד...
חעב זיך, ווענ זיך, לידו

א קעפל.

די אויגען צוויי עלענדע טויבען,
וואָס האָבען פאַרבלאָנזשעט אין וועג:
אַט פאַלען זיי צו צו די שויבען,
אַט פליען זיי האסטיג אוועק.

די ליפּען, זיי שווייגען פיל שעה'ן
אַזוי ווי אַ קינד, וואָס איז קראַנק.
אַט ווילען זיי עפּעס פּאַרטרויען,
אַט לויפט שוין אוועק דער געדאַנק...

אין דער פינסטער.

אין דער פינסטער.

אין דער פינסטער זע איך בעסער מיין נשמה,
אינ׳ם חושך פון דער נאכט.
ווי א שטיינדעל אויסגעשליפען,
האלט איך דעמאָלט מיין נשמה אין דער האנט. —
איך באטראכט עס,
ווען פארבלוטיגט
בליצט עס דעמאָלט ווי א טייערער רובין...
מיין נשמה,
מיינס א טראָפען בלוט...
דורכגעלייטערט,
אויסגעליטען.
און עס טרעפט אמאָל, אין חושך
נעמט עס לייכטען, ווארפען פונקען —
א פילקאנטיגער בריליאנט,
מיין נשמה,
מיינס א טרער פון לאנגען שווייגען,
פון מיין לאנגען שווייגען בלויז איין טרער...

ווִיפִיל פאַרבען!

ווִיפִיל פאַרבען האָט דער הִימעל,
ווען די זון פאַרגייט,
ווען עס שטאַרבט אַ טאָג... מקנא
בִין איִך אַזאַ טויט.

איִך האָב אויך געהאַט פאַרלאַנגען,
פלאַמעדיגע זון!
ווער באַדויערט זייער שטאַרבען
און ווער ווייס דערפון?

פאַרבִיג-בונטער רעגען-בויגען
רייצט מיך אויף מיין וועג, —
ווי פאַרטרויערט און פאַרלאָזען
גייט מיין צייט אַוועק.

ווִיפִיל לִידער זִינג איִך דעמאָלט,
ווען די זון פאַרגייט,
ווען עס שטאַרבט אַ טאָג... מקנא
בִין איִך אַזאַ טויט.

פאַרנאַכט.

די זון איז אײַנגעגאַנגען פאַרגאַנגען
און דאָך איז דער הימעל אַלץ רויט.
עס רייצען מיך מאָדנע פאַרלאַנגען:
כ׳בין וויינען און לאַכען איצט גרייט.

עס איז אַזוי שטיל אויף די גאַסען,
עס איז אַזוי אומעטיג, שיין.
דאָ חילט זיך מיט אַלעמען שפּאַסען,
דאָ ווילט זיך מיר בלייבען אַליין.

עס ראַנגעלט זיך וואו אויף די פענסטער
דער לעצטער פאַרחלשטער פלאַם...
דער גאָלדענער שטערען דער שענסטער
באַווייזט זיך אין הימעלשען ים.

עס איז איצט, ווי נאָך אַ מלחמה:
די נאַכט האָט די שלאַכט אָפּגעקילט.
זיי רויג, זיי שטיל, מיין נשמה,
איך האָב נאָר מיין שטרייט נישט פאַרשפּילט.

נ אַ כ ט

אויף טויזענט פידלען שפּילט די שטילקייט,
שפּילט נאָנט און ווייט אויף אַלע שטערען,
וואויל צו דעם, וואָס קאָן עס הערען
און דערגרייכען גאָט אין שטילקייט.

מידע ציען זיך וואו־ערגעץ מיינע פינגער,
ציען זיך אין דרימעלדיגען ווילען:
איך אַליין זאָל נעמען שפּילען,
אָנרירען די נאַכט מיט מיינע מידע פינגער.

זי קוקט אַרויס אַ״ך פרייער, מיין נשמה,
פון איר ב...עלטעניש אַרויס געלאַסען.
אַך, מיט דער שטילקייט וועט זיך היינט פאַר׳קנס׳ען
מיין איינזאַמע נשמה.

ראַקעטען גאָלדענע צעשפּילען זיך אין הימעל,
סאַמעט־שאָטענס קושען מיך און גלעטען,
איך וועל די שאָטענס אויף מיין שמחה היינט פאַרבעטען
און וועמען נאָך... נאָך עמיצען פון הימעל.

נאַקטורן.

לבנה־זייד האָט איינגעהילט די ווייסקייט פון די פעלדער,
פחד־שוואַרצער סאַמעט האָט באַדעקט די וועלדער.
שטיל... ווי ס׳וואָלט אויף דר׳ערד קיין טאָג נאָך נישט
געוועזן,
שטום... ווי ס׳וואָלט נישט לעבען מער אויף דר׳ערד
קיין וועזן
נאַכט, אָ נאַכט און שווייגען! וואָס איז מיר געבליבען?
ווייז מיר אָן אַ שטערען, וועלכען איך זאָל ליבען...

אונטערצינדער לויערען,
שאָטענס פיל אין שוואַרצען,
אַלע מיינע טרויערען
ספקות און באַדויערעי
פלאַקערען אין האַרצען.

נאָקטורן II

לאַנגזאַם באַוועגט זיך דער שוואַרצער גיגאַנט,
שפּרייזט... זיינע טריט נישט צו הערן;
שפּילט זיך און שווייגט... זיין פאַרבאָרגענע האַנט
שפּילט זיך אין באַל מיט די שטערן.
וועלדער און בערג זענען קליין געגן אים,
דאָס רוישען פון טייך איז זיין שטים.

ווינקט אַלץ מיט בליצען... צו וועמען? ווער ווייס?
רופט ער מלאכים, צי שדים?
פלעדערמייז פליִנקע, צעשראָקען און בייז,
פליִען פון פענסטערען הוידעם.
ווינטען באַוועגען פון קלויסטער דעם גלאָק —
שווייגט דאָס באַגראָבט מען דעם טאָג.

גאַקטורן III.

אין מיטען נאַכט, אין סאַמע חשך פון דער ערד
האָט זיך אַ קוויטש אַ פייגעלשער דערהערט,
אַ לאַנגער קוויטש...
קאַלטער טויט און פוסטקייט פון דעם לעבען
האָט זיך אין עכאָ לאַנגזאם אָפגעגעבען...

וואַרעמקייט פון זון, פאַרביגקייט פון בלומען,
אַ שמעטערלינג, וואָס שוועבט בייטאָג אין פעלד,
אַ מענש, וואָס זוכט און שטרעבט,
דער מענש און אלץ, וואָס לעבט...

פאַרמשפט איז צום טויט די גאַנצע וועלט.

איך האָב דאָ נישט היימס.

איך ווייס, אַז איך האָב דאָ נישט קיינעם,
דאָך שרעקט מיך נישט מער דער געדאַנק.
אין אונטערשטעטן שטוב ביי די שכנים
איז ווידער היינט טאַנץ און געזאַנג.

כ'וועל גיין, ביז איך וועל שוין נישט הערען
די קלאַנגען, וואָס הילכען דערביי.
כ'וועל גיין אין דער נאַכט און באַקלערען
די וועגען, וואָס איך בין פאַרביי.

די יאָרען, די טייערסטע יאָרען,
מיין גלויבען, וואָס איך האָב פאַרלאָרען...
אַך, גוט איז און טריי איז די נאַכט.
זי רופט נישט צו קיינעם, צו קיינעם...
אין אונטערשטען שטוב ביי די שכנים
איז פריילך... מען טאַנצט און מען לאַכט.

די אייביגע שטילקייט.

די אייביגע שטילקייט וועט זיגען,
אויף אונזערע קברים וועט ליגען
אַ בערגעל פֿאַרטריקנטע בלעטער...
נישט טרויער! אַביסעלע שפּעטער.

נאָר היינט בין איך לענגער געשטאַנ...
ביים טייכעל... געקוקט אויף די שוו...
זיי זענען געשוואומען, די שלאַנקע,
פֿאַרשלעפּערט אין זיסע געדאַנקען.

פֿון ווינטעל געפּעכערט פֿון קילען,
אין וואַסער געשפּיגעלט אין שטילען...
געווען איז מיר שווער זיך צעשיידען:
דאָס בילד האָט דערמאָנט דעם גן־עדן...

אין גאָרטען איז שאָטען געלעגען,
עס האָט זיך געטויט אויף די שטעגען,
פֿון גרינס האָבען רויג געוואונקען
רויט בלוטיגע בלומען, ווי פֿונקען.

דאָס בילד וואָלט איך וועלען אויף יאָרען
פֿאַרמויערן טיף אין זכרון
די שיינקייט... איך זאָל זי באַהאַלטען
און ברענגען אין קבר אין קאַלטען.

אינהאַלט:

	זייט
הײַט איז די גרענעץ	5
שטילער אָוונט	6
נאַכט נאָך רעגן	7
אַ מיליאָן מענשען	8
הער פון אײַך ?	9
אין פעלד	10
וואָס טיפער	12
אין אונזער טעמפּעל	13
איך גישטיגער שטויביגער	14
כ'האָב געזעהן	15
אונטער די וועלדער	16
נאַכט אַן נאַכט	17
לייגט נישט קיין שטיינער	18
דער זייגער	19
ביים קלויסטער	20
צפון-נאַכט	21
פון קינדערווייז	22
דער פּאָעט	23
דאָס וואָס בלייבט	25
גרינער נאָט	29
אין צוג	31
אין היי	32
עמיצס	33
אין גאַ־טען	34
הען אַ מיידעל באָדט זיך	35
אין וואַלד	36
קלעצער	37
פרימאָרגען	38
אויף די קליינע שטעדטעלעך	39
צוריק	40
שטילקייט	45
לבנה-ליד	47
לעצטער קלאַנג	48
אויף גאַסען	49
אין קאָרען	50
בליי	51
ביים פענסטער	52
ס'איז אַ שפּיל	53
דער בית-עולם	54
ווי די זון וועט פאַרגעהן	55
תפילה	56
איבמיטען וועג	57
צום שיקזאַל	58
נאַסען טריט	59
פּאַלמעס	60
יעדן אָווענט	61
אין דיינע טעג	62
פרייד און פאַרב	63
ס'קריגעלע	64
צעטראָסענע קאָרען	65
פרעמדע שולמית	66
פאַרנאַכט	67
באָרוועסע פרינצעסען	68
דיינע שטיפערישע קרענץ	69
זון	73
גוטער פעניקס	75
נישט קום בייטאָג	76
נאָר מיך אָפּ	77
דערציי־ל מיר נאָר	78
אַבלימל זיפצט	79
דער טוידט	80
ראָמאַנס	81
צו דער נאַטור	82
אין אַ שטורעם-נאַכט	85
ביים ים	86
דער ווייסער זעגעל	88
שלעפעריש וויגט זיך דער ים	89
קיפּאַריסען	91
ים-שטיינדלעך	92
אַי-פּעטרי	94
קרימער-נאַכט	95
אונטער דער זון	96
כ'גיי צו דיר	97
מאַגנאָליעס	98
מימאָזען	99
אַ וואָלקען	100
זון שרייבט	101
פרוי און אָדלער	102
דריי יאָר	104
פלינקער פישער	105
צום ים	106
דאָ און דאָרט	108
פּאַליצס	109
וואָס איז אַ ליד ?	113
מיין ניגון	114
אַך און אַלע...	115
אויף אונזערע ביינער	116

	זייט
צו גאָט	17
מיין יניקה	18
מיין ווידער־קומען	119
דער וואַלד־ זפּין זילבערט	120
ביים פאָנטאַן	123
ערגעץ־וואו	124
לערן זיך שווייגען	125
אַ שטימונג	126
אַ באַלאַדע	127
באָהעמע־ליד	128
נשמה׳לע	130
מידקייט	131
קאָרטען	132
מיין טויט	133
ביי אונז אין שטוב	134
„זשיד"	135
דער האַט	136
וואָס וועט בלייבען?	138
פאַרגראָבענע יאָרען	139
דער פאַנטאַזיאָר	140
אין קאַפע	142
קאָנטראַכּטען	143
מיין תפילה	145
מאַשינען	149
מען בויט אַ הויז	154
אַמאָליגע וועבערס	155
שניי	159
אין וואַלד	161
אויף די פעלדער	163
אַ בוימעלע	164
מיר פאָרען	165
ווייטע לעגענדע	167
ווייסקייט	168
פערשפעטיגטער פרילינג	172
שוואַנען	174
דער אַלטער דעמב	175
פליש	176
אידיליע	177

	זייט
די גלאָקען	178
אויף „אַרבאַט"	179
יעדען טאָג	180
שוואַרצע טרומנעס	181
אין יענע טעג	182
עס שלאָגט די קאָמוניע	183
אין דער קאָמונע	184
צעשמעטערטער שפיגעל	186
ציגיינער	187
אין מאַלאַראָסיע	188
ביי דער ווייסעל	190
ביים ניעמאַן	191
גרויע שינעלען	192
קיין וואָלאָגדע	194
די שטיפערין	197
פערעל	198
צו דער קליינער	201
דו שטייסט פאַר מיר	202
יודישע סערענאַדע	203
פוילישע מיידעל	204
געחלומ׳ט	205
כ׳האָב געבענקט	206
ווי גרינגע אַרבעסלעך	207
דיין נאָמען	208
אין שפּאַציר	210
עפּענסט מיט מורא	211
עכאָ	212
נעכטען אָוונט	213
ווילסט בלומען	214
איך געדיינק אַ נאַכט	215
אַ קעפּעל	216
אין דער פינסטער	219
היפּיל פאַרבען	220
פאַרנאַכט	221
נאַכט	222
נאַקטורן	223
איך האָב דאָ נישט קיינעם	226
די אייביגע שטילקייט	227